

CITIȚI ÎN NUMĂRUL CURENT:

**SFATURILE SPECIALIȘTILOR. CE TREBUIE
SĂ CFACEM PENTRU A PROTEJA CULTU-
RILE DE CONSECINȚELE FRIGULUI ȘI ALE
ZĂPEZII DE SĂPTĂMÂNA TRECUTĂ**

4

**CUM VOR FI REPARTIZAȚI BANII PENTRU
REPARAȚIA DRUMURILOR ÎN 2017**

5

**ANSA: MULTE ALBINI MOR DIN CAUZA
LIPSEI DE EXPERIENȚĂ ȘI A IRESPONSA-
BILITĂȚII APICULTORILOR**

7

**COOPERARE TRANSRIVERANĂ. ISTORIILE
DE SUCCES A PATRU ANTREPRENOARE
DIN REGIUNEA TRANSNISTREANĂ**

8-9

**GRĂDINA BOTANICĂ A PIERDUT 80% DIN
ARBORII DE COLECȚIE ÎN URMA INTEMPER-
RIEI. VOLUNTARIII SAR ÎN AJUTOR**

13

CE AU LĂSAT ÎN URMA LOR ZĂPADA ȘI LAPOVIȚA DE LA MIJLOCUL LUNII APRILIE

Ninsorile și lapovița care s-au declanșat săptămâna trecută asupra regiunilor de Centru și de Sud ale Republicii Moldova, le-au făcut nopțile albe producătorilor agricoli din țară. Deși datele din teritoriu se colectează continuu, încă este prea devreme să fie evaluate absolut toate pagubele cauzate culturilor agricole. Pentru a afla situația de ultimă oră, redacția AgroMadiainform i-a solicitat un comentariu vicedirectorului Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova AGROinform, DI Iurie Hurmuzachi.

"Pe data de 20 aprilie, atunci când s-au declanșat calamitățile naturale sub formă de lapoviță și ninsori, noi am efectuat o investigație pentru a ne documenta și a vedea care este situația la moment. Mai exact, am vorbit cu membrii Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova din cinci raioane: Briceni, Orhei, Nisporeni, Ungheni și Cahul. După cum am comunicat și la acel moment prin intermediul surselelor mass-media, care au solicitat comentariile noastre, la momentul investigării, am

constatat faptul că nu au fost înregistrate pierderi foarte mari. În perioada respectivă, când s-a declanșat intemperia, se presupunea că vor fi afectate mai mult sămburoasele (mă refer aici la pomii de vișin, cireș și cais). De asemenea, exista un grad sporit de risc pentru rapiță și pentru cultura porumbului, care a fost semănată în urmă cu două săptămâni (din cauza umidității sporite, era riscul ca sămânța să putrezească iar oamenii să nu mai aibă recoltă).

Totuși, trebuie să menționez faptul că producătorii agricoli își făceau griji mai mari în legătură cu prognozele meteo din perioada respectivă. Conform acestora, în zilele imediat următoare se așteptau temperaturi negative și înghețuri atât la suprafața solului, cât și în aer. Dacă vă amintiți, pentru perioada 22 - 23 aprilie erau prognozate până la -7°C. Specialiștii în agricultură, dar și producătorii afirmă că o temperatură de -4°C poate aduce pagube enorme pentru plantațiile multianuale (mă refer aici deja la măr, la prun),

nemaivorbind de sămburoase, dar și de culturile de câmp.

Temperaturi negative, de aproximativ -3°C au fost înregistrate în regiunile de Nord ale Moldovei, în special în zonele de pantă, deci, au fost afectate anumite livezi, care au fost plantate pe pantă, dar din fericire, per ansamblu, prognozele cele mai negative nu s-au adeverit, și și nu am avut temperaturi extrem de joase. Urmează deja să vedem totalurile pierderilor, pe care le va prezenta Comisia de monitorizare și documentare cu privire la înghețuri, care a fost creată în cadrul Ministerului", a comunicat pentru AgroMadiainform vicedirectorul Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova, DI Iurie Hurmuzachi.

Despre acțiunile întreprinse de autorități în condițiile calamităților naturale de săptămâna trecută, dar și despre măsurile de protecție a culturilor agricole, care urmează a fi întreprinse în perioada imediat următoare, citiți în PAG. 2-4

**Vă puteți abona la ziarul nostru
la toate oficiile poștale din țară → 16**

EDITORIAL

DESPRE FURIA NATURII

Stela VDOVÎI, Redactor-șef

Fără îndoială, știrea (mai bine zis știrile) cu care ne-am culcat și ne-am trezit în ultima perioadă au fost cele despre furia naturii, care și în acest an ne-a demonstrat că nu suntem stăpânii atotputernici pe această planetă. A nins la mijloc de aprilie ca în toii iernii! Nu am crezut avertizărilor meteorologice, apoi ne-am văicărat, am privit cu disperare la drumurile impracticabile întroienite, am văzut cu ochii noștri cum și copacii dârji și puternici au cedat în fața urgiei, am făcut poze (ca să avem ce povesti urmașilor urmașilor noștri), am demonstrat spirit civic și am dat o mână de ajutor la deszăpezirea drumurilor și la curățarea de crengi a localităților, după care iar ne-am văicărat și am vorbit de rău autoritățile... și pe parcursul tuturor acestor zile am stat cu ochii pe termometrele de afară și pe prognozele meteo, făcându-ne griji pentru culturile agricole.

Unii în gând, alții în șoaptă, alții în voce tare – ne-am rugat să nu dea înghețurile că poate, poate va fi salvată roada!

În pofida tuturor comentariilor vrute și nevrute din spațiul mediatic multicolor de la noi, care a folosit și calamitatea naturală pentru a-și expune supărarea pe autorități, în pofida unor încercări stângace de a face PR atunci când "satul arde", am văzut că oamenii se pot uni și pot face lucruri bune. Nu, nici nu vreau să pomenesc aici despre acei care au încercat să profite (taximetristii, care au triplat prețul unei călătorii în toii ninsorii, sau cei care s-au pricopsit cu o bătă – două într-un mod mai ilegal) nu merită.

Vreau să Vă amintesc despre oamenii care s-au oferit să ajute, au pus la dispoziție mașinile pentru scopuri comune, despre reacția Ministerului Agriculturii care a ținut mâna pe puls în tot acest răstimp și o mai țin și acum, despre responsabilitate și omenie.

Anual, pe data de 22 aprilie sărbătorim Ziua Internațională a Pământului. În linia mare, Ziua Pământului este un eveniment-simbol al protecției mediului înconjurător și al conservării resurselor naturale de pe Planetă, care are drept scop major conștientizarea și informarea populației despre problemele existente de poluare și măsurile necesare de întreprins pentru diminuarea impactului asupra mediului.

Noi anul acesta am sărbătorit Ziua Planetei așa. Personal, (dar, cu siguranță nu numai eu) cred că trebuie să o luăm ca pe o lecție.

În primele ore de la declanșarea urgiei, Ministrul Mediului, Valeriu Munteanu, a făcut o declarație pe rețelele de socializare (care deveniseră în acea perioadă sursa cea mai promptă de informare). Oficialul a atenționat asupra faptului că "Ninsoarea și temperaturile scăzute sunt determinate de schimbările climatice prin care trece Planeta Pământ, iar noi, cei din RM, cât de mult nu am dori, nu putem să fim ocoliți de aceste intemperii ale naturii. Mărirea temperaturii medii globale și sporirea fenomenelor meteo extreme (precum sunt acestea) sunt cele mai directe și sesizabile modificări ale climei, iar (din păcate) în cazul în care umanitatea nu își va conjuga eforturile pentru oprirea încălzirii globale, fenomene meteo, similare celor de astăzi vor deveni tot mai frecvente și tot mai distrugătoare. „Semnul” sugestiv trimis astăzi de Natură, trebuie să ne determine pe toți, împreună și pe fiecare în parte, să trudem cu abnegație pentru oprirea încălzirii globale, astfel, trebuie să ne gândim odată în plus când irosim apa, când folosim fără noimă curentul electric, când distrugem spațiile verzi, când proliferăm cu nepăsare deșeuri, când ardem vegetația în câmp deschis, ori când folosim, cu fudulie, mașini cu motoare mari”.

Se pare că ne-a păzit Domnul de prăpăd adevărat. Desigur, pierderile economice sunt mari (cu regret, mai sunt și jertfe umane). În viitorul apropiat vom cunoaște cifrele și datele exacte. Dar dacă să admitem pentru o clipă faptul că stihia care s-a declanșat în plină primăvară e, totuși un avertisment, un "semn"...

Nu aș vrea ca în viitor strănepoții noștri să celebreze într-un așa mod Ziua Internațională a Pământului.

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform

Bd. Ștefan cel Mare 123V
MD – 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01, fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației AGROinform:

Cantemir (273) **2 28 53**
Drochia (252) **2 70 32**
Edineț (246) **2 43 84**
Fălești (259) **2 29 51**
Glodeni (249) **2 40 69**
Hâncești (269) **2 34 08**Nisporeni (264) **2 38 57**
Orhei (235) **2 49 55**
Peresecina (235) **47 2 67**
Râșcani (256) **2 45 84**
Ungheni (236) **2 34 55**
Cahul (299) **2 14 13**AGRO
media
inform

Redactor-șef: Stela VDOVÎI

Machetare: Victor PUȘCAȘ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V. Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agravista.md

Tiparul executat la tipografia «PRAG-3»

Comanda nr. 241

Tiraj: 3500

RADIOGRAFIA UNEI

Ninsorile care s-au abătut asupra regiunilor de centru-sud ale Moldovei au durat pe parcursul a două zile, pe 21 și 22 aprilie. În mai puțin de două zile urgia albă a pus stăpânire peste Moldova. În unele regiuni din țară, stratul de zăpadă a ajuns și până la un metru. Potrivit Serviciului Hidrometeorologic de Stat, cel mai mult a nins în centrul țării, iar cel mai gros strat de zăpadă s-a format în Capitală. Pe unele străzi din oraș, acesta a ajuns până la 57 de centimetri. A nins puternic și în sudul țării. La Leova, stratul de zăpadă depus a măsurat, 40 de centimetri, la Comrat - 50, iar la Cahul - peste 30 de centimetri. Cel mai puțin a nins în nordul țării, pe alocuri chiar aproape deloc. Meteorologii au explicat că aceste fenomene meteo nu sunt normale pentru această perioadă și, respectiv, sunt foarte rare.

PAGUBELE
DIN CAPITALA ȚĂRII

Pagubele provocate de ninsorile abundente din zilele de 20 și 21 aprilie, în municipiul Chișinău, se ridică la 70 de milioane de lei, potrivit primelor estimări. În urma intemperiei, peste 10.000 de arbori au fost distruși, 1000 de fire electrice au fost rupte, circa 250 de automobile avariate, 700 de piloni deteriorați, 150 de apartamente afectate de căderea copacilor. Apelurile de la cetățeni, în legătură cu cazurile de prăbușire a arborilor au continuat să parvină și în zilele următoare. Arborii continuau să cadă, din

cauza faptului că s-au îngreunat crengile, iar pământul este ud. Serviciile comunal-locative s-au pomenit aprovizionate foarte slab din punct de vedere tehnic, dar nici muncitori nu ajungeau.

Ulterior, Consiliul municipal Chișinău a decis alocarea surselor financiare suplimentare pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale. În acest sens, Fondul de rezervă a mun. Chișinău a fost suplinit cu 20 milioane lei. De asemenea, în perioada 27-28 aprilie curent, circa 2000 de polițiști au fost implicați la curățirea orașului Chișinău.

ACȚIUNILE
GUVERNULUI

După ninsorile de săptămâna trecută, Guvernul aprobă un mecanism european de răspuns rapid la calamitățile naturale. Cabinetul de miniștri a aprobat în ședința din 26 aprilie Regulamentul-cadru privind acordarea suportului țării-gazdă în situații excepționale. Astfel, drept punct național de contact pentru organizarea suportului țării-gazdă este desemnat Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne.

Regulamentul stabilește modalitățile de acordare a asistenței internaționale la solicitarea Guvernului Republicii Moldova pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale produse în țară, precum și modalitățile de acordare a asistenței de urgență

În acele zile de cum-până, Chișinăuienii s-au pomenit cu încă o problemă - a dispărut pâinea din magazine! Unii oameni au fost nevoiți să aștepte ore bune, pentru a cumpăra o franzelă.

Directorul combinatului "Franzeluța" a explicat că aprovizionarea tuturor magazinelor a fost îngreunată de condițiile meteo de afară.

Din păcate, nu s-a trecut fără jertfe umane. La 25 aprilie, un angajat al unei școli primare din Chișinău a decedat după ce un copac a căzut peste el, în timp ce curăța teritoriul instituției de învățământ.

altor țări de către Republica Moldova. Documentul reglementează modelele formularelor de solicitare și de oferire a asistenței, precum și obligațiunile funcționale ale Echipii de acordare a susținerii țării gazdă. Totodată, Regulamentul prevede acțiunile instituțiilor statului care vor fi implicate în procesul de soluționare a problemelor întâmpinate de echipele de intervenție internațională și vor oferi asistență în vederea facilitării trecerii frontierei, efectuării controlului vamal, precum și recunoașterii competențelor părții ce acordă ajutor.

Prevederile Regulamentului decurg din Acordul de Asociere Moldova – UE și sunt bazate pe cele ale acordurilor bilaterale încheiate între Republica Moldova și alte state privind cooperarea

INTEMPERII, RĂTĂCITE ÎN PLINĂ PRIMĂVARĂ

în domeniul protecției civile și depășirii consecințelor situațiilor excepționale.

AJUTOR DE LA VECINI

Ucraina oferă ajutor Republicii Moldova pentru lichidarea consecințelor ninsorilor abundente din zilele de 20-21 aprilie. Guvernul de la Kiev a aprobat în acest sens alocarea a 10 milioane de hrivne (echivalentul a 7 milioane 300 de mii de lei moldovenești). Anunțul a fost făcut de Pavel Filip în cadrul ședinței Guvernului. „Prietenii se cunosc la nevoie. Vreau să mulțumesc pe această cale colegilor din Ucraina”, a spus premierul.

COMISIE DE MONITORIZARE, CREATĂ LA MINISTERULUI AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE

Pe lângă traficul îngreunat, mașinile avariate din cauza copacilor ruși și căzuți, cei mai păgubași după ninsorile din acele zile ar putea fi agricultorii. Temperaturile joase, și

nemijlocit zăpada, ar putea aduce prejudicii considerabile fermierilor și oamenilor care așteaptă roadă în acest an.

Pentru monitoriza-

deja elaborate recomandări referitoare la măsurile ce urmează a fi întreprinse, în vederea reducerii consecințelor înghețurilor și ca urmare, a eventua-

rea situației, în data de 20 aprilie, viceministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Iurie Ușurelu, a emis un Ordin în regim de urgență de creare a Comisiei de monitorizare și documentare cu privire la înghețurile târzii din primăvara anului 2017, înregistrate în luna aprilie curent.

Comisia lucrează până în prezent la examinarea și evaluarea situației create, în baza informațiilor prezentate de Direcțiile Raionale Agricultură și Alimentație.

Menționăm că au fost

lelor afectări de înghețuri (despre recomandările specialiștilor din cadrul Ministerului Agriculturii, citiți în PAG. 4).

PLANUL DE ACȚIUNI AL MINISTERULUI

În perioada 22-24 aprilie, în incinta Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare a funcționat linia de telefon fierbinte la care fermierii puteau apela pentru a anunța despre pagubele din propriile culturi. Rolul echipei de serviciu a fost de a monitoriza

și mai bine situația din sector, de a recepționa problemele cu care se confruntă producătorii și rezultatele eventualelor afectări de înghețuri sau de căderi masive de zăpadă.

Astfel, pentru **MARTI** (25 aprilie 2017)

Direcțiile din ramură au avut indicația să identifice raioanele puternic afectate în baza informațiilor solicitate de responsabilii pe raioane din cadrul Ministerului Agriculturii. Totodată, membrii Comisiei de monitorizare și documentare au mers în teritoriu pentru a evalua situația reală din sectorul agricol. Pentru **MIERCURI-JOI** (26-27 aprilie 2017) 1.

Ministerul Agriculturii cu suportul proiectelor de asistență tehnică a antrena specialiștii din sector pentru a-i instrui cu referire la situația creată în agricultură și cu problemele înregistrate în raioane, ca urmare a temperaturilor negative. De asemenea, au fost discutate recomandările care trebuie aduse la cunoștința producătorilor agricoli. Specialiștii urmează să meargă în teritoriu pentru a disemina informațiile acumulate în cadrul ședințelor. Tot

aprilie 2017) La Ministerul Agriculturii este planificată o ședință de totalizare și reactualizare a informațiilor acumulate cu referire la situația creată în agricultură și cu problemele înregistrate în raioanele țării. Se va efectua o listă nouă de

temperaturi scăzute.”

„Acum a fost scos în evidență faptul că moldovenii nu știu și nu își protejează culturile. Agricultorii sunt limitați în legătură cu instrumentele de minimizare a impactului temperaturilor joase.

acțiuni. Menționăm că la momentul editării acestui număr de ziar ședința respectivă încă nu avuse loc. Cu informații despre rezultatele acestora vom veni în numerele următoare și pe pagina web a Federației: www.agroinform.md.

COMENTARIILE EXPERTILOR

Potrivit lui Viorel Chivriga, expert în cadrul Institutului pentru Dezvoltare

Numărul agricultorilor care își asigură culturile, dar și animalele, este foarte mic în țara noastră. Noi nici măcar nu încercăm să ne opunem, să ne protejăm de eventualele efecte ale naturii”, a mai opinat expertul.

Referitor la acest aspect a comentat și expertul Adrian Lupușor, analist economic în cadrul Expert-Grup, care spune că moldovenii sunt codași la capitolul adaptabilitate la schimbarea climei.

miercuri, la Minister a fost organizată o întâlnire cu distribuitorii de preparate de uz fitosanitar și distribuitorii de semințe pentru a le solicita respectuos înțelegere și examinarea posibilităților de a veni în ajutorul producătorilor agricoli, în caz că va fi necesară reîntoarcerea unor semănături sau efectuarea anumitor tratări fitosanitare suplimentare. (informația despre această întâlnire o puteți găsi în PAG. 4)

Deja **VINERI** (28

și Inițiative Sociale (IDIS) “Viitorul”, este prematur pentru a evalua impactul final al temperaturilor scăzute și al ninsorilor ce nu par să conțină, a citat în acele zile portalul informativ www.bani.md. „Situația e dramatică, dar nu trebuie de exagerat. Aceste temperaturi nu sunt o limită critică pentru culturile agricole. Un alt pericol ce așteaptă vegetația este valul de insecte ce va inunda plantațiile în perioada de după aceste

„De fapt, adevărata „năpastă” pentru economia țării nu este vremea și schimbarea climei, ci capacitatea redusă a agricultorilor noștri de a: (I) anticipa asemenea evenimente (totuși, despre ninsoarea de azi se cunoștea circa o săptămână în urmă); și (II) face față și adapta unor oscilații extreme de temperatură (suntem codași la capitolul adaptabilitate la schimbarea climei...)”, a scris expertul pe pagina sa de Facebook.

În urma condițiilor meteorologice din 20-21 aprilie 2017 care s-au abătut în special în regiunile Centru-Sud ale Moldovei, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a organizat la sediul instituției, o întâlnire cu distribuitorii de preparate de uz fitosanitar și distribuitorii de semințe pentru a le solicita respectuos înțelegere și examinarea posibilităților de a veni în ajutorul producătorilor agricoli, în caz că va fi necesară reîntoarcerea unor semănături sau efectuarea anumitor tratări fitosanitare suplimentare.

MINISTERUL AGRICULTURII SOLICITĂ RESPECTUOS CA DISTRIBUITORII DE PREPARATE DE UZ FITOSANITAR ȘI DISTRIBUITORII DE SEMINȚE SĂ FIE ÎNȚELEGĂTORI CU AGRICULTORII PĂGUBIȚI

Participanții la întrunire au dat curs solicitării și au declarat că majoritatea companiilor dispun de stocuri de semințe și de capacități de import la necesitate. În general, nu se prevăd majorări ale prețurilor de comercializare. Concomitent, ei s-au mai referit și la necesitatea asigurării culturilor agricole de riscurile

în agricultură (înghețuri, inundații, secetă). În Moldova, producătorii agricoli nu dispun de mijloace financiare necesare pentru asigurarea culturilor agricole. În acest context, s-a propus ca Ministerul Agriculturii să inițieze elaborarea unui proiect de lege privind calamitățile naturale.

Totodată, s-a comunicat

că, în urma condițiilor climatice create, întru diminuarea riscurilor de pierdere a recoltei, specialiștii Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, în comun cu oamenii de știință de la instituțiile de cercetări științifice din domeniul agricol, au elaborat o serie de recomandări pentru producătorii agricoli, care

trebuie aplicate în perioada imediat următoare.

Amintim că, la 20 aprilie 2017, conform indicațiilor prim-ministrului Pavel Filip, viceministrul Agriculturii și Industriei Alimentare Iurie Ușurelu a emis un Ordin în regim de urgență de creare a Comisiei de monitorizare și documentare cu privire

la înghețurile târzii din primăvara anului 2017, înregistrate în luna aprilie curent. La momentul actual, sunt create comisii în teritoriu la nivel de administrație publică locală de nivelul I și II pentru evaluarea pagubelor totale din agricultură. Mai mult ca atât, Ministerul Agriculturii cu suportul proiectelor

de asistență tehnică antrenează în perioada actuală specialiștii din sector cu referire la situația creată în agricultură și cu problemele înregistrate în raioane, ca urmare a temperaturilor negative. Ulterior, aceștia vor merge în teritoriu și vor disemina informațiile acumulate în cadrul unor seminare tematice.

SFATURILE SPECIALIȘTILOR

Într-un comunicat, emis de către Ministerul Agriculturii se spune că specialiștii și oamenii de știință recomandă producătorilor agricoli să efectueze evaluarea fitosanitară a culturilor agricole și în corelare cu condițiile climatice, faza fenologică de dezvoltare a plantelor și particularitățile biologice ale organismelor dăunătoare identificate, să stabilească scheme și termeni de efectuare a tratamentelor fitosanitare.

LA CULTURILE POMICOLE SE RECOMANDĂ:

- înlăturarea prin tăiere a ramurilor vătămate (rupte, frânte) și dezinfectarea rănilor cu mastic de livadă, produse cuprice - 3% sau cu preparatul biologic „Paurin”, cu respectarea cerințelor de utilizare;

- efectuarea tratamentelor fitosanitare - prin stropire a culturilor afectate de bacterioze cu produse de uz fitosanitar cuprice (cu excepția soiurilor sensibile la cupru) sau cu conținut de fosetil de aluminiu (substanța activă), conform Registrului de stat al produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților, permise pentru utilizare în Republica Moldova;

- aplicarea tratamentelor cu preparate biologice: Paurin, Rizoplan, Trichodermin) pentru prevenirea infectării plantelor afectate cu diverși agenți patogeni (bacterii, ciuperci) și stimularea creșterii și dezvoltării culturilor agricole;

- efectuarea în perioada de vegetație a 2-3 fertilizări foliare cu fertilizanți ce conțin microelemente - Zn, Mg, Ca, Mn, Mo, altele. În plantațiile de măr, înainte de înflorire (5-10 %) se recomandă aplicarea foliară a fertilizanților cu conținut de Bor pentru legarea mai bună a fructelor.

Totodată, conform sistemului de protecție, la **cultura mărului** se vor efectua tratamente fitosanitare pentru combaterea complexului de boli (arsura bacteriană, răpănul, făinarea, monilioza, altele). După înfloritul pomilor (căderea a 75 % din petale) se vor efectua tratamente contra complexului de dăunător conform sistemului de protecție a culturii.

La speciile sămburoase (prun, cireș, vișin, piersic, nectarin) se vor întreprinde măsuri de combatere a moniliozei, clasterosporiozei, bacteriozei, polistigmozei, bășicării frunzelor la piersic, altele, cu produse de uz fitosanitar omologate la cultura dată, cu respectarea cerințelor de aplicare.

La cultura viței de vie. La temperatura aerului de 10-15 °C se vor aplica tratamente cu produse cuprice, cu utilizarea dozei minime recomandate, pentru combaterea bacteriozelor, eutipiozei, brenerului. O deosebită atenție se va atrage asupra combaterii dăunătorilor - gândacul pârșos, erinoza, alții.

La culturile cerealiere de prima grupă (grâu/orz), se recomandă tratamente fitosanitare pentru combaterea complexului de boli (fuzarioza, făinarea, rugina, septorioza, pirenoforoza, pățări, altele. Din complexul de dăunători pagube poate provoca ploșnița cerealelor, păduchii, tripsul, etc.

Condițiile climatice produse nu vor avea impact semnificativ asupra **culturilor prăsitoare** (porumbul, soia, floarea-soarelui, sfecla de zahăr, altele). Însă, din cauza temperaturilor reduse a solului, o bună parte din suprafețele ocupate cu sfeclă de zahăr (însămânțate în decada a II-a a lunii aprilie) vor avea termenul de răsărire îndelungat (15-20 zile), fapt ce ar putea provoca un nivel ridicat de infestare cu putregaiul plantulelor, ceea ce impune afânarea solului între rânduri și utilizarea fungicidelor cu acțiune sistemică în vederea protejării plantelor afectate.

Se recomandă efectuarea monitorizării stricte a

aparitiei complexului de dăunători (purici, curculionide, etc.), care pot căpăta o răspândire masivă după ridicarea bruscă a temperaturii aerului, situație ce impune realizarea sistemului de măsuri (inclusiv fitosanitare), în caz de necesitate.

În situația specifică creată, este strict interzisă utilizarea materialului semincer netratat cu produse de uz fitosanitar cu acțiune fungicidă și insecticidă. Întru obținerea semănăturilor uniforme se impune respectarea regimului de temperaturi optime pentru însămânțarea culturilor de floarea-soarelui și porumb.

La cultura rapiței se recomandă aplicarea produselor biologice (rizoplan, paurin), întru intensificarea proceselor fiziologice a plantelor, în vederea restabilirii creșterii și dezvoltării ulterioare a culturii. Se vor întreprinde măsuri de combatere a organismelor dăunătoare cum ar fi gândacul licios, păduchii și a celor care provoacă putregaiurile radiculare (fomoza, rizoctonia, pytium), putregaiul alb - Sclerotinia sclerotiorum.

Prezentele recomandări sunt aplicabile pentru perioada imediat următoare.

După stabilirea condițiilor climatice favorabile, măsurile de protecție a plantelor se vor efectua **în conformitate cu recomandările prevăzute în Pronosticul răspândirii dăunătorilor și a bolilor principale a culturilor agricole pentru lunile martie, aprilie și mai ale anului 2017**, cu aplicarea produselor de uz fitosanitar omologate și incluse în Registrul de stat.

Tratamentele fitosanitare pentru combaterea organismelor dăunătoare se vor efectua în funcție de pragul economic de dăunare (PED). Concomitent, atenționăm asupra efectuării tratamentelor fitosanitare (erbicidarea), în vederea combaterii speciilor de buruieni care, în condițiile de umiditate excesivă vor avea o răspândire în masă.

Datele despre efectuarea tratamentelor se vor înscrie în **Registrul de evidență a utilizării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților**, conform prevederilor Legii nr. 119 din 22.04. 2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți.

Întru stabilirea măsurilor de protecție, solicităm producătorilor agricoli conlucrarea în teritoriu cu inspectorii fitosanitari din cadrul direcțiilor raionale pentru siguranța alimentelor ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, specialiștii Direcțiilor raionale agricultură și alimentație, Agenției Naționale de Dezvoltare Rurală, instituțiilor de cercetări științifice în domeniu.

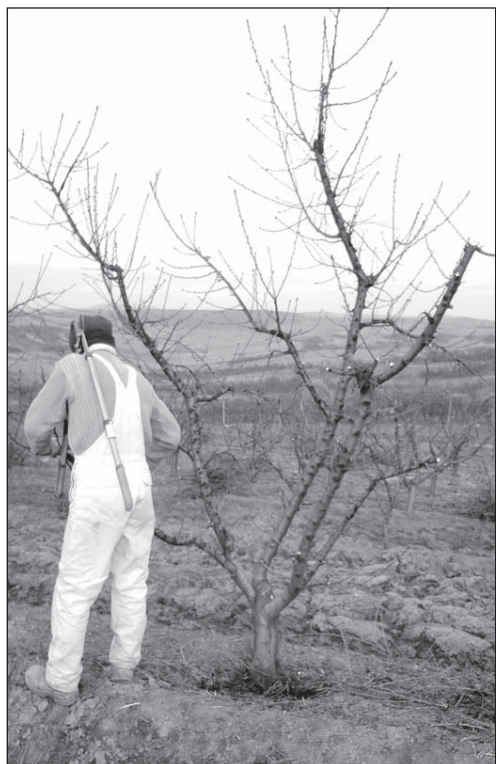
RECOMANDĂRILE AGENTIEI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

Și specialiștii din cadrul ANSA au venit cu unele recomandări pentru producătorii agricoli:

În scopul diminuării sursei de inocul, se va efectua tăiatul fitosanitar și eliminarea din livezi a ramurilor frânte. Rânile și tăierile de dezinfectat cu soluție de 3-4% sulfat de cupru, apoi de acoperit cu vopsea pe bază de ulei sau mastic de livadă (1 p de nisip, 16 p de bălgăr, 8 p de cretă, 8 p de cenușă). Ingredientele se amestecă bine și se diluează în apă de săpun până la consistența smântânei, sau amestec din 70% negrol și 30% cenușă de lemn bine cernută.

Alte recomandări le puteți găsi pe pagina oficială a Agenției: www.ansa.gov.md.

De asemenea, specialiștii din cadrul ANSA atenționează, la rândul lor că pentru efectuarea tratamentelor urmează a fi utilizate numai produse de protecție a plantelor omologate în Republica Moldova, pentru cultura, agentul de dăunare și doza pentru care au fost omologate. Toate produsele omologate se găsesc pe pagina www.pesticide-md.com.

LUNI, 8 MAI, DESEMNAȚĂ DECIS! SALARIUL MINIM PE ECONOMIE VA FI MAJORAT ZI DE ODIHNĂ ÎN RM

Încă o minivacanță pentru bugetari. Cabine-
tul de miniștri a decis ca
ziua de luni, 8 mai 2017
să fie considerată zi de
odihnă, iar ziua de sâmb-

bătă, 20 mai - zi de lucru.
Un proiect de hotărâre în
acest sens a fost propus de
către Ministerul Muncii,
Protecției Sociale și Fami-
liei la ședința Guvernului.
Propunerea de modificare
a graficului de muncă se
conformează prevederilor
Codului muncii, potrivit
cărui, Guvernul este în
drept să transfere zilele de
repaus (de lucru) în alte
zile. Precizăm că data de 9
mai este zi oficială de odih-
nă în Republica Moldova,
potrivit legii.

*De la 1 mai curent,
cuan-
tumul minim
garantat al salariu-
lui în sectorul real al
economiei va fi majorat
până la 2380 de lei
pe lună. Un proiect de
hotărâre în acest sens
a fost probat la ședința
Guvernului pe data de
27 aprilie.*

Cuantumul mențio-
nat a fost calculat pen-
tru un program complet
de lucru în medie de 169
de ore pe lună. Astfel,
angajatorii din sectorul
real al economiei nu vor

putea oferi un salariu
mai mic de 14,09 lei pe
oră. În prezent nivelul
remunerării este stabilit
în mărime de 2100 de
lei lunar sau 12,43 lei
pe oră.

Cuantumul salariu-
lui minim garantat în
sectorul real se ree-
xaminează anual de
Guvern, potrivit Legii
salarizării. Ajustarea
se face în funcție de
creșterea sumară anua-
lă a indicelui prețurilor
de consum și a ratei
de creștere a producti-
vității muncii la nivel

național. În condițiile
ratei inflației de 6,4 %
și a ratei de creștere a
productivității muncii

la nivel național de 6,9
% în anul 2016, sporul
pentru anul curent con-
stituie 13,3 %.

CUM VOR FI REPARTIZAȚI BANII PENTRU REPARAȚIA DRUMURILOR ÎN 2017

*Raioanele Soroca, Cahul și
Ungheni vor primi cei mai mulți
bani pentru reparația, întreține-
rea și administrarea drumurilor
locale. Un proiect de lege în
acest sens prevede repartiza-
rea a 18 milioane de lei pentru
Soroca și câte 14 milioane de lei
pentru Cahul și Ungheni.*

Totuși, potrivit Programului
privind repartizarea mijloacelor
fondului rutier pe anul 2017,

municipiul Chișinău rămâne lider
la capitolul repartizării banilor, aici
urmând a fi investiți peste 32 de
milioane de lei din bugetul de stat.

De cei mai puțini bani din
bugetul de stat vor beneficia cei
din municipiul Bălți și raionul
Basarabeasca, care vor primi până
la 2 milioane de lei.

Localitățile Criuleni, Dubăsari,
Leova, Nisporeni, Ocnița își vor
repara drumurile cu câte 5-6 mili-
oane de lei din contul statului.

Amintim că recent au fost
votate amendamentele la legea
privind fondul rutier și legea fi-
nanțelor publice locale, în scopul
distribuirii mijloacelor Fondului
rutier direct autorităților locale
pentru asigurarea descentraliză-
rii, depolitizării și creșterii trans-
parenței în problema distribuirii
banilor prevăzuți pentru reparația
și întreținerea drumurilor locale
și raionale, dar și a străzilor.

Formula aprobată prevede
că 50 la sută din taxele colectate
pentru folosirea drumurilor de
către automobilele înregistrate în
țară vor fi transferate la bugetele
autorităților locale și distribuite
între localități, proporțional numă-
rului de locuitori. Deja în acest an,
consiliile raionale vor primi 385,9
mil. lei sau aproximativ 115 mii lei
la 1 mie de oameni.

Proiectul privind repartizarea
mijloacelor Fondului Rutier se află
la etapa consultativă, urmând a fi
inclusă pe ordinea de zi a cabine-
tului de miniștri.

STUDIU: PIAȚA VERSUS SUPERMARKETUL

*Suntem ceea ce mâncăm. În varianta contem-
porană această expresie ar suna: suntem ceea
ce cumpărăm și consumăm. Noi cumpărăm des,
aproape zilnic. În acest sens, Magenta Consulting
a realizat o cercetare în rândul locuitorilor din
Chișinău pe care Directorul Magenta Consulting,
Dumitru Slonovschi, a prezentat-o în cadrul confe-
rinței Retailul Modern în Republica Moldova.*

PIAȚA VERSUS SUPERMARKETUL

Rezultatele studiului arată că printre chișinăuienii
care merg zilnic la cumpărături cele mai populare
sunt marketurile, supermarketurile și magazinele
mici cu vânzare la teighe. Așadar, 26% din locuitorii
capitalei fac cumpărăturile zilnic în supermarketuri,
14% - în marketuri și 13% în magazinele mici.

Acest „top trei” rămâne neschimbat și în cazul
celor ce se aprovizionează cu produse de câteva ori
într-o perioadă de 7 zile, însă, în acest caz, crește
numărul cumpărătorilor. Peste o treime din locuitorii
Chișinăului, 39%, merg la supermarketuri o dată sau
de două ori pe săptămână, 29% de cumpărători le
revin marketurilor și aproape un sfert - magazinelor
mici cu teighe.

Altfel stau lucrurile în cazul magazinelor speciali-
zate, tarabelor cu fructe și legume, piețelor și depozi-
telor en-gros. Pentru aceste puncte de comercializare,
frecvența cu care îi vizitează același cumpărător este
redusă de la o vizită pe săptămână și mai rar. Fiecare
al cincilea chișinăuiian se aprovizionează săptămânal
cu produse alimentare de la tarabele cu legume și
fructe sau de la piețele din oraș.

O treime din locuitorii capitalei merg mai rar
decât lunar după alimente în magazinele sau
depozitele en-gros. Tot acest tip de întreprinderi
comerciale, conform sondajului realizat de Magenta
Consulting, este cel mai nepopular printre populația
Chișinăului - 48% nu fac cumpărături deloc acolo, pe
când supermarketurile sunt ignorate doar de 2% de
intervievați.

SUPERMAKETUL, CAMPION DUBLU LA FRECVENȚA VIZITELOR DE CĂTRE CUMPĂRĂTORI

Magenta i-a întrebat pe locuitorii capitalei
care sunt produsele alimentare pe care aceștia le
cumpără zilnic. Liderul răspunsurilor a fost pâinea

și produsele de panificație - 71%. Printre produsele
alimentare cu care chișinăuienii se aprovizionează
de câteva ori pe săptămână sunt fructele și legumele
proaspete - 65%. Peste jumătate din intervievați
cumpără produse lactate, 48% - apă sau sucuri și
băuturi răcoritoare. Cu un procent mai puțin, sunt
cei ce cumpără mezeluri, iar 41% nu ies din magazin
fără bomboane și ciocolată.

Mai rar, maxim de două ori pe lună, populația
Chișinăului cumpără ceai sau cafea - 59%, crupe și
făinoase - 55%, produse de cofetărie - 45%, pește
și carne - 41% și, respectiv, 39%. Cel mai frecvent
locuitorii capitalei cumpără produsele din supermar-
keturi și marketuri, amploarea popularității acestui
tip de magazine poate fi văzută în graficul de mai jos.

Totuși, fac vânzări și alte tipuri de magazine, cum
ar fi magazinele specializate. 22% din intervievați
susțin că se aprovizionează cu mezeluri anume la
acest tip de prăvălii, 23% merg la măcelării, 16%
aleg să cumpere dulciuri la cofetării. Respondenții nu
ignoră nici piețele, un sfert din aceștia cumpără fruc-
tele și legumele proaspete anume în târguri, fiecare
al cincilea merge la piață după pește, iar fiecare al
zecelea - după carne, crupe, orez și alte făinoase.

De asemenea, compania specializată în efectu-
area sondajelor sociologice a calculat cât cheltuiesc
în mediu locuitorii din Chișinău pentru produsele
chimice și cele alimentare. Așadar, dintr-o singură
dată, pentru produsele alimentare aceștia scot din

buzunar în mediu 284 de lei, iar pentru cele chimice
cu 91 de lei mai puțin - 193 de lei.

Cel mai mult pentru produsele alimentare dar
și chimice plătesc femeile, persoanele cu vârsta
cuprinsă între 26 și 35 de ani, managerii sau cei
ce dețin un post de conducător și chișinăuienii care
au un venit lunar de peste 12 mii de lei. Coșul de
consum este cel mai econom la bărbați, persoanele
care nu au atins vârsta de 25 de ani, pensionarii, cei
ce dețin doar studii liceale sau medii de specialitate
și locuitorii capitalei cu un venit lunar mai mic de 3
mii de lei.

Cu portofelul plin sau mai puțin plin, populația
Chișinăului consumă. De grosimea portofelului lor
depinde doar felul în care aceștia își fac „acropa-
țiile” în comportamentul de consum. (Sondajul a
fost efectuat pe un eșantion convențional din 420 de
persoane interviuate, în perioada 24 februarie - 5
martie 2017, în municipiul Chișinău.)

REZULTATELE RECENSĂMÂNTULUI: DOAR 83% DIN COPII FRECVENTEAZĂ GRĂDINIȚA

*Rezultatelor recensământu-
lui populației și locuințelor din
2014 relevă un grad foarte înalt
de încadrare în învățământul
general obligatoriu a copiilor
copiii de la 7 la 15 ani, fiind de
circa 99%. În schimb, nivelul
de înrolare al copiilor de 3-6
ani în instituțiile de învățământ
preșcolar este de doar 83%.*

Conform rezultatelor Recen-
sământului populației și locuințelor
din 2014 numărul persoanelor în
vârstă de 3 ani și peste, încadrați
într-o instituție de învățământ la
momentul recenzării, constituie
230 la 1000 de persoane sau 23%.
Gradul de înrolare în sistemul
de educație este mai înalt pentru
copiii de la 7 la 15 ani - vârsta
obligatorie de încadrare în învăță-
mântul general obligatoriu. Astfel,
99,4% dintre copii în vârstă de
7-10 ani sunt încadrați în sistemul
educațional național și 98,6% în
cazul copiilor în vârstă de 11-15
ani. Odată cu împlinirea vârstei de

16 ani, scade gradul de încadrare
a copiilor. În grupa de vârstă 16-18
ani, rata de înrolare este de 74,3%,
iar pentru persoanele în vârstă de
19-23 ani - 41,9%.

Dacă ne referim la persoa-
nele care își continuă studiile în
învățământul superior pe sexe,
se observă că femeile prevalează
- 56,8%, iar bărbații optează mai
mult pentru studii medii profesio-
nale - 56,4% dintre persoanele din
învățământul mediu profesional.
Nivelul de înrolare al copiilor de

3-6 ani în instituțiile de învățământ
preșcolar în medie pe țară este de
83,6%. În mediul urban copiii sunt
încadrați în proporție de 81,1%,
comparativ cu 84,9% în localitățile
rurale.

Accesul copiilor la servicii
de educație preșcolară diferă în
aspect teritorial. Cel mai mare
grad de înrolare este caracteristic
pentru raioanele Cantemir, Ștefan-
Vodă, Cahul și UTA Găgăuzia, iar
cel mai mic este în raionul Anenii-
Noi, mun. Chișinău și Bălți.

NU AȚI UITAT SĂ DEPUNEȚI DECLARAȚIA PE VENIT?

Fisc-ul reamintește că 30 aprilie termenul-limită de prezentare a Declarației și achitare a impozitului pe venit de către persoanele fizice. Ținând cont de faptul că termenul de prezentare a Declarației menționate, în anul 2017, survine în zi de odihnă, termenul de prezentare a acesteia a fost prelungit până la 2 mai 2017.

Pentru a asigura recepționarea de la persoanele fizice a Declarației persoanei fizice cu privire la impozitul pe venit pentru anul 2016, în perioada de depunere a declarațiilor menționate a fost stabilit regimul de lucru pentru subdiviziunile Serviciului Fiscal de Stat, după cum urmează:

- - 29 aprilie 2017 (sâmbătă) - de la 8:00 până la 17:00;
- - 30 aprilie 2017 (duminică) - de la 8:00 până la 17:00;
- - ultima zi de recepționare a declarațiilor este ziua de luni, 2 mai 2017.

Declarația cu privire la impozitul pe venit poate fi depusă de către contribuabili prin următoarele metode:

- în format electronic, prin intermediul serviciului „Declarație electronică”;
- pe suport de hârtie, obținând versiunea de la organul fiscal a Declarației precompletate în baza actului de identitate sau prin depunerea Declarației rapide;
- prin intermediul oficiului poștal, expedind declarația formularul CET15 printr-o scrisoare recomandată, pe adresa oficiului fiscal la care contribuabilul se deservește.

Contribuabilii care nu vor depune Declarațiile pe venit până la termenul-limită stabilit de Codul fiscal riscă să li se aplice amenzi, potrivit art.260 și, respectiv, art.261 din Codul fiscal, și anume: 1 000 lei, pentru fiecare dare de seamă ne-prezentată; 200 lei, pentru fiecare dare de seamă fiscală prezentată tardiv; 1 000 lei, pentru fiecare dare de seamă fiscală prezentată care conține informație neautentică; amendă egală cu 30% din suma diminuării impozitelor, taxelor pentru prezentarea către organul fiscal a unei dări de seamă fiscale cu informații sau date neveridice.

FEDERAȚIA RUSĂ A RETURNAT 170 TONE DE MERE MOLDOVENEȘTI

Autoritățile rusești au returnat nouă camioane încărcate cu mere moldovenești, care erau transportate prin Kazahstan.

Pe 22 aprilie 2017 la postul vamal Troitsk din regiunea rusească Celeabinsk, reprezentanții Rosselkhoznadzor au depistat un lot de mere moldovenești care era transportat din Kazahstan. Nouă camioane, încărcate cu 170 tone de mere se deplasau din regiunea Kostanaisk și urmau a fi livrate în orașele Ecaterinburg, Perm și Ufa.

Toată marfa a fost

returnată în Kazahstan, fiindcă nu au fost respectate restricțiile impuse de autoritățile rusești. Importul merelor în Federația Rusă este permis doar prin punctele vamale din regiunile Breansk, Belgorod și Kursk, în cazul când a fost eliberat un certificat

fitosanitar. De remarcat că livrarea pe teritoriul Federației Ruse este permisă doar anumitor întreprinderi moldovenești, preponderent din regiunea transnistreană și cea găgăuză.

Sursa: agora.md

A FOST APROBAT NOUL REGULAMENT PRIVIND FUNCȚIONAREA SERVICIUL FISCAL DE STAT

Din 1 aprilie 2017 Serviciul Fiscal de Stat (SFS) a fost reorganizat prin absorbția celor 35 de inspectorate fiscale de stat și activează ca o singură persoană juridică responsabilă de administrarea fiscală a țării. Astfel, în cadrul ședinței din data de 27 aprilie, Executivul a aprobat Regulamentul privind organizarea și funcționarea SFS, care este autoritate administrativă din subordinea Ministerului Finanțelor, împuternicită să administreze impozitele, taxele și alte plăți în interesul statului.

Printre funcțiile principale ale SFS se numără: organizarea sistemului de management în domeniul administrării fiscale, colectarea impozitelor, taxelor și a altor venituri la bugetul public național, prevenirea încălcărilor fiscale, inclusiv a evaziunii fiscale, controlul fiscal, examinarea contestațiilor. SFS va fi

condus de către un director și patru directori adjuncți. De asemenea, în scopul examinării celor mai stringente probleme precum și a stabilirii soluțiilor optime de depășire a acestora, în cadrul SEF va fi instituit Consiliul executiv, un organ colegial decizional. Efektivul limită de personal al SFS va constitui 1892 de angajați, aceiași număr de persoane care activează în instituțiile absorbite.

GUVERNUL A DECIS SĂ REZILIEZE CÂTEVA CONTRACTE DE REABILITARE A DRUMURILOR NAȚIONALE

Pe 25 aprilie curent a avut loc ședința Comitetului de supraveghere a Proiectului de susținere a Programului în sectorul drumurilor și a căilor ferate. În cadrul acesteia au fost examinate evoluțiile înregistrate în implementarea mai multor proiecte de modernizare a infrastructurii drumurilor și a căilor ferate din Republica Moldova.

Comitetului de supraveghere al Proiectului de susținere a Programului în sectorul drumurilor și a căilor ferate a analizat evoluțiile înregistrate în reabilitarea drumului național M3 Chișinău - Giurgiulești și a decis coordonarea rezilierii contractului de reabilitare a drumului pe segmentul kilometrilor 151 - 171 și 179 - 190, din motivul că progresul fizic de realizare a acestuia a atins doar rata de 2,64 %, iar garanția de bună execuție a expirat la data de 24 aprilie 2017.

Totodată, prealabil a fost coordonată rezilierea contractelor de reparare a drumului național M3 pe sectoarele kilometrilor 96 - 122 și 122 - 151, în cazul în care până la termenul limită de 15 mai 2017 nu va fi atinsă rata de progres suficientă care ar permite finalizarea lucrărilor până la sfârșitul anului 2017.

Acestea sunt primele contracte de acest gen care urmează să fie reziliate de către Guvern din cauza unei implementări necorespunzătoare. În context, Premierul a subliniat importanța unui management eficient în implementarea unor proiecte finanțate din surse externe. „Este regretabil că s-a ajuns la așa o situație, a fost pierdut timp în zadar, iar drumul așa și nu este reparat. Pe viitor trebuie să fim mai precauți în acest sens”, a mai spus premierul, Pavel Filip.

De asemenea, în cadrul ședinței s-a mai discutat despre progresul înregistrat în reabilitarea drumului național R33 Hîncești-Lăpușna-M1. La acest subiect, reprezentanții Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor au raportat că au apărut o serie

de dificultăți din cauza construcției neautorizate a unui lac în apropierea drumului, ceea ce cauzează extinderea termenelor de realizare a proiectului și mărirea costurilor. În acest sens, Comitetul a decis expedierea unei solicitări către Procuratura Generală pentru examinarea situației create.

În final, participanții s-au referit la proiectul de reformare a ÎS „Calea Ferată din Moldova”. Conform datelor prezentate, deja a fost elaborată Foaia de parcurs și Planul de acțiuni privind guvernarea colectivă a CFM. Acestea urmează, în scurt timp, să fie transmise spre avizare și ulterior prezentate pentru aprobare în ședință de Guvern. Măsura ar asigura restructurarea și modernizarea instituției.

CINCI INSTITUȚII DE STAT VOR FI COMASATE. VA FI CREATĂ AGENȚIA SERVICII PUBLICE

Cabinetul de miniștri a decis constituirea Agenției Servicii Publice. Astfel, se aplică principiul ghișeiului unic la prestarea serviciilor publice și se asigură digitalizarea acestora, inclusiv eficientizarea proceselor operaționale și reducerea costurilor suportate de către cetățeni.

Potrivit hotărârii Executivului din 27 aprilie, Întreprinderea de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru” este reorganizată prin transformare în Instituția publică „Agenția Servicii Publice”, care va fi în subordinea Guvernului. Totodată, în noua entitate vor intra prin fuzionare ÎS „Camera Înregistrării de

Stat”, ÎS „Cadastru”, Serviciul Stare Civilă din subordinea Ministerului Justiției și Camera de Licențiere din subordinea Ministerului Economiei.

Urmare a unificării prestatorilor de servicii publice, tarifele pentru serviciile prestate vor fi reduse. Totodată, Agenția va asigura modernizarea serviciilor publice, va

facilita accesul populației la acestea și va spori eficiența dialogului dintre autorități și cetățeni.

Agenția Servicii Publice a fost creată în conformitate cu prevederile Reformei administrației publice și a Planului de acțiuni privind reforma de modernizare a serviciilor publice pentru anii 2017-2021.

Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) a evaluat 3800 de stupine din țară, fiind constatată o creștere de peste 2% a mortalității albinelor. În mare parte, acest lucru este cauzat de lipsă de experiență și iresponsabilitatea unor apicultori.

Grupurile de lucru din cadrul subdiviziunilor teritoriale ale ANSA au evaluat situația în ramura apicultu-

MULTE ALBINI MOR DIN CAUZA LIPSEI DE EXPERIENȚĂ ȘI A IRESPONSABILITĂȚII APICULTORILOR

rii dispuse sezonului apicol 2017. Concomitent au fost acordate consultații respective deținătorilor apicoli pe problemele zooveterinare de creștere, ameliorare, ex-

ploatare rațională a albinei melifere, profilaxiei bolilor, administrarea medicamentelor permise și obținerea produselor apicole calitative, în perioada respectivă.

Au fost supuse examinării 3800 de stupine cu un număr de 137643 familii de albine. Pe parcursul procesului de evaluare sa stabilit, de către majoritatea deținătorilor de stupine au fost aplicate un șir de măsuri concrete de protecție împotriva maladiilor infecțioase și parazitare ale albinelor.

Majoritatea relativă a stupinelor de albine au fost îndestulate cu o cantitate suficientă de hrană pentru perioada rece a anului și create condiții necesare pentru perioada de iarnă. Starea albinelor ieșite din iarnă este satisfăcătoare. În total, în republică a fost înregistrată o

mortalitate de 13857 familii sau 9.1% din tot lotul examinat, față de 6.62% comparativ cu perioada respectivă a anului precedent. Mortalități în masă provocate de boli infecțioase nu s-au depistat, pentru remedierea situației în domeniul apicol au fost în total prelevate 1281 probe fiind cercetate în laboratoarele teritoriale și CRDV, majoritatea lor având rezultate negative.

Probele de material patologic expediate în laborator au depistat 65 cazuri de Varoasă în raionul Criuleni și 2 în raionul Taraclia, fapt ce confirmă că unii apicultori nu tratează corect albinele contra acestui parazit. Totodată se menționează faptul că majoritatea mortalităților a 13857 de familii au avut loc din motive de lipsă de experiență și cunoștință în ramura de deținătorilor, iresponsabilitatea unor apicultori în acest domeniu, lipsa polenului în lunile septembrie-octombrie 2016, prolificitatea scăzută și intrarea în iarnă a numărului scăzut de albine lucrătoare.

Concomitent o influență negativă la pierire a jucat și rozătoare, viespile, păsările, hrana insuficientă, timpul nefavorabil în perioada de toamnă-primăvară, neglijența deținătorilor de albine (o bună parte plecați peste hotare) etc.

RAMURILE CEL MAI FRECVENT CREDITATE DE BĂNCILE MOLDOVEI

Volumul creditelor eliberate de băncile moldovenești continuă să scadă. Totodată, în structura portofoliului de credite pe sectorul bancar, în ansamblu pe ramuri continuă să prevaleze creditele acordate comerțului. Aceste date au fost citate de Banca Națională a Moldovei, relatează NOI.md.

rație cu luna precedentă), credite acordate industriei alimentare – în valoare de 3 miliarde 359,5 milioane de lei (-2,4 la sută), credite acordate agriculturii – în valoare de 2 miliarde 608,3 milioane de lei (+3,1 la sută), credite acordate industriei productive – în valoare de 2 miliarde 488,6 milioane de lei (-1 la sută).

Astfel, potrivit datelor BNM, valoarea totală a creditelor eliberate de băncile Moldovei, potrivit situației la finele lunii martie 2017, a constituit 34 de miliarde 188,2 milioane de lei, diminuându-se față de luna precedentă cu 24,6 milioane de lei sau aproximativ cu 0,07 la sută. Totodată, în structura portofoliului de credite al băncilor moldovenești continuă să predomine creditele acordate comerțului, cu o pondere de 29,3 la sută din volumul total al creditelor. Astfel, la finele lunii martie 2017 creditele acordate comerțului au constituit 10 miliarde 004,4 milioane de lei, micșorându-se cu 1,2 la sută față de luna precedentă. La finele lunii martie 2017 au fost eliberate creditele de consum în valoare de 3 miliarde 410,5 milioane de lei (+1,8 la sută în compa-

Creditele acordate pentru procurarea sau construcția imobilului au constituit 2 miliarde 348,1 milioane de lei (+0,8 la sută), creditele acordate în domeniul prestării serviciilor – 2 miliarde 155,3 milioane de lei (-1,8 la sută), credite acordate în domeniul transportului, telecomunicațiilor și dezvoltării rețelelor – 1 miliard 779,1 milioane de lei (-6,1 la sută), credite acordate mediului financiar nebancar – 1 miliard 429,7 milioane de lei (+0,7 la sută).

Totodată, creditele acordate industriei energetice au însumat 899,9 milioane de lei (+11,8 la sută), creditele acordate persoanelor fizice – 876,8 milioane de lei (+5,2 la sută), creditele acordate în domeniul construcțiilor – 770,5 milioane de lei (-12,1 la sută).

DELEGAȚIA REPUBLICII MOLDOVA A PARTICIPAT LA FORUMUL AGRICOL "MARE BALTICUM 2017" DIN ESTONIA

În perioada 18-20 aprilie curent, delegația Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare a Republicii Moldova, condusă de viceministrul Ion Parea, a participat la Forumul Agricol Internațional Mare Balticum, cu tematica „Agricultura pentru Dezvoltarea Rurală”, care s-a desfășurat la Tartu, Estonia.

În contextul preluării de către Estonia a Președinției Consiliului Uniunii Europene în semestrul doi al anului 2017, la Forum au participat și reprezentanți ai Comisiei Europene, Parlamentului European și organizații internaționale OECD, FAO și IFAD. Ministrul Afacerilor Rurale al Estoniei Tarmo Tamm, în cuvântul de deschidere, a salutat prezența la Forum a viceministrilor agriculturii țărilor europene și ale Parteneriatului Estic și a subliniat importanța evenimentului în contextul

posibilității de a avea un schimb de opinii și experiență privind dezvoltarea rurală prin stimularea sectorului agroindustrial.

În calitate de vorbitor principal, viceministrul Ion Parea a făcut o prezentare referitor la dezvoltarea sectorului agricol în Republica Moldova și programele de încurajare a dezvoltării rurale, în contextul eforturilor de implementare a prevederilor Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană pe dimensiunea respectivă.

În timpul reuniunii ministeriale din cadrul Forumului, viceministrul Ion Parea a discutat cu ministrul Tarmo Tamm despre evoluția cooperării bilaterale în domeniul agroindustrial, preluarea experienței estonienilor și promovarea în acest context a proiectelor de asistență tehnică oferite de partea estoniană Republicii Moldova. Cu ocazia participării la Forum a fost organizat un program suplimentar al vizitei delegației din Republica Moldova în Estonia, care a inclus vizitarea expoziției agricole „Maamess 2017”, desfășurată la Tartu și o

întrevedere la Centrul pentru Parteneriatul Estic din Estonia, pentru a familiariza membrii delegației cu proiectele implementate de către Centru în Republica Moldova în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale, în contextul susținerii parcursului de integrare europeană al țării noastre. Totodată, delegația a vizitat compania de stat de prelucrare a deșeurilor animale Vireen din Estonia, în vederea lansării dialogului pentru inițierea unei cooperări bilaterale cu Republica Moldova în domeniul prelucrării reziduurilor animale.

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform, în parteneriat cu Camera de Comerț și Industrie din Tiraspol implementează proiectul „Dezvoltarea unei platforme de cooperare durabilă a femeilor antreprenoare din agricultura de pe ambele maluri ale Nistrului” în cadrul programului „Susținerea măsurilor de promovare a încrederii”, finanțat de UE și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare. Datorită acestui proiect, femeile care practică agricultura, atât pe malul drept al Nistrului, cât și pe malul stâng, beneficiază de instruire, participă la vizite de studiu și schimb de experiență. Despre aceste activități V-am informat anterior în paginile ziarului, iar unele dintre cititoarele noastre, participă activ în cadrul proiectului.

Astăzi Vă vom relata câteva istorii de succes. Este vorba despre patru antreprenoare din partea stângă a Nistrului, care au afaceri în domeniul agriculturii. Abnegația cu care muncesc, fără îndoială, este un exemplu demn, o confirmare a faptului că munca și perseverența dau rezultate frumoase.

AFACEREA CU PREPELIȚE A SVETLANEI MAȚCOVA

„Am decis să creștem prepelițe acum opt ani, când s-a născut fetița noastră. Împreună cu soțul meu ne doream ca în alimentația copilului nostru să fie incluse doar produse ecologice, iar despre faptul că atât ouăle, cât și carnea de prepelițe au proprietăți benefice, o știm cu toții. Pe atunci aceste produse erau greu de găsit pe piață, dar și prețul lor era destul de mare, așa că am decis să creștem prepelițe. Desigur, ne-am gândit să facem din asta o afacere de familie, însă, pentru că știam ce investiții sunt necesare, tot amânăm decizia” – povestește Svetlana Mațcova.

La început au cumpărat 100 de ouă. Totuși, din cauza că nu aveau nici experiență și nici prea multă informație și cunoștințe în domeniu, pentru prima dată au ieșit doar 50 de pui de prepeliță.

Apoi au început să studieze literatură de specialitate și informațiile disponibile din internet. „Faptul că fetiței noastre îi plăcea cărnita de prepeliță, ne motiva să nu renunțăm” – își amintește Svetlana.

Așa a fost până în momentul în care Svetlana a aflat despre posibilitatea de a accesa un grant din proiectul «Бизнес-наставничество-2», implementat de Camera de Comerț și Industrie din Tiraspol în cadrul PNUD cu suportul financiar al Uniunii Europene.

În 2015, toamna, rudele i-au arătat Svetlanei un anunț în ziar despre acest

proiect de susținere a antreprenorilor începători. De aici a început munca serioasă pentru întocmirea unui plan de afaceri, iar so-

țul a ajutat-o în acest sens foarte mult.

„Când ne-au sunat și ne-au dat vestea, nici nu-mi venea să cred. Am fost foarte bucuroasă! Datorită acestui proiect mi-am împlinit visul. A fost un imbold serios pentru businessul nostru” – spune antreprenoarea. „Din banii oferiți în calitate de grant am cumpărat 16 cuști pentru prepelițe, un incubator, o cameră frigorifică, un frigider și o mașină de penit.”

O afacere cu prepelițe are mai multe avantaje. O pre-

sunt aranjate etajat, ceea ce permite ca pe o suprafață de jumătate de metru pătrat să fie amplasate până la 100 de păsări. În plus, îngrijirea prepelițelor nu necesită prea multe eforturi.

După achiziționarea utilajului necesar, au mai procurat 400 de păsări, între care 380 de prepelițe ouătoare. În prezent la fermă sunt peste 1500 de păsări. Aici mai menționăm faptul că antreprenorii folosesc un incubator care funcționează în regim automat, în care

de grăunțe l-au procurat din banii proprii.

O afacere cu prepelițe este destul de profitabilă. Ouăle nu conțin colesterol și nu pot fi infestate cu salmonella. Acestea conțin multe vitamine, aminoacizi și alte nutrienți folositoare organismului uman.

„Înainte de a expedia carnea sau ouăle la magazine, facem investigațiile de laborator necesare, de unde obținem un certificat ce confirmă siguranța produselor. Numai după aceasta avem dreptul să livrăm marfa pentru vânzare”, mai explică Svetlana.

În prezent, producția ecologică de la ferma de prepelițe este apreciată și la mare căutare în regiunea transnistreană. Trebuie de menționat și faptul că aici mai lucrează încă trei angajați, care au un venit stabil și care datorită acestor locuri de muncă muncesc acasă, lângă familie și copii.

Din categoria planuri de viitor: În 2018 Svetlana planifică să crească numărul păsărilor până la 300 de capete, cu atât mai mult că are suficiente cuști. Acest lucru îi va permite să scadă costurile de producție și, într-un final, prețul finit.

pelită în doar 40 de zile ajunge la vârsta reproductivă, iar timp de un an scoate până la 280 de ouă. De obicei, cuștile mici

se menține temperatura și umiditatea constantă, iar periodic se aerisește. Tot din banii grantului au mai cumpărat și o parte din hrana pentru păsări și adaosul de proteine, iar amestecul

AVANTAJELE UNEI AFACERI CU CIUPERCI ECOLOGICE

Ciuperca șampinion este cea mai cunoscută specie de ciuperci comestibile și una dintre puținele care poate fi cultivată în condiții speciale, acasă sau la ferme. Primele ciuperci șampinion au fost cultivate în Italia, în urmă cu aproximativ o mie de ani, iar mai apoi s-au răspândit rapid în întreaga lume. În prezent, tehnologiile de producere a acestora au devenit practic complet automatizate. Acest soi de ciuperci se cultivă în sere, în câmp deschis, în subsoluri, grajduri. În cazul în care încăperea unde cresc ciupercile este echipată cu un sistem de ventilare, care menține o temperatură constantă (nu trebuie să fie prea cald sau prea rece), ciupercile se poate obține roadă pe tot parcursul anului.

Anume această idee a încântat-o pe viitoarea femeie de afaceri, Marina Petriman. Iar când a aflat că cererea de aceste produse pe piață nu este pe deplin acoperită de producătorii locali (în regiunea transnistreană, în special în orașul Tiraspol,

70% dintre aceste produse sunt de import), a luat decizia să-și întemeieze o afacere cu ciuperci șampinion.

Istoria de succes a Marinei Petriman a început acum doi ani. Femeia

a scris un plan de afaceri și a câștigat un grant în cadrul proiectului «Бизнес-наставничество-2», implementat de Camera de Comerț și Industrie din Tiraspol în cadrul PNUD cu suportul financiar al Uniunii Europene. Banii au fost investiți în achiziționarea echipamentelor și a utilajului pentru producția de ciuperci. A mai investit și surse proprii, iar în scurt timp, lucrul a fost pus pe roate ...

În prezent, Marina conduce cu succes întreprinderea „Andivita”, care cultivă ciuperci. Baza producerii o constituie tehnologiile moderne și materia primă din Europa.

De la bun început în Marina și-a propus să ofere cumpărătorilor doar producție ecologică și de cea

mai înaltă calitate. În acest scop la întreprindere a fost introdus ciclul biologic scurt de cultivare a ciupercilor în deplină conformitate cu cerințele obligatorii ale producției bio, fără utilizarea materiilor prime de o calitate îndoielnică.

Baza de producție a „Andivita”, situată în satul Caragaș din raionul Slobozia este situată favorabil din punct de vedere al logisticii, alături de două orașe lărgi -

Tiraspol și Bender.

Primul ciclu creștere a ciupercilor a început în august, 2014. Și de atunci, pro-

ducția este doar în creștere. La întreprindere mai activează 20 de persoane, totodată, toți membrii familiei sunt implicați în muncă.

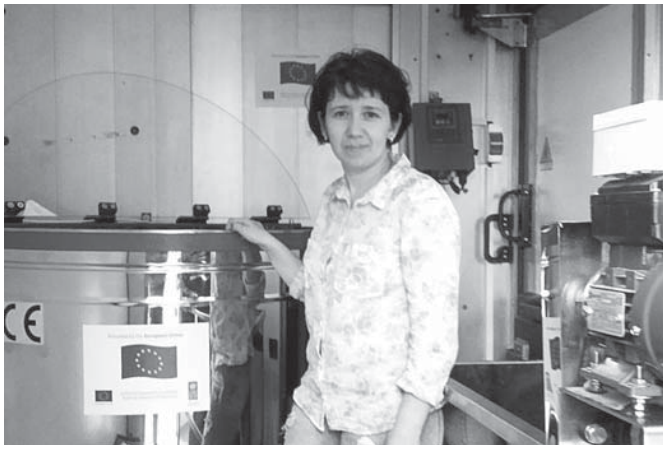
Ciupercile Șampinion se păstrează perfect (până la

4 săptămâni după recoltare), iar la conservare nu-și pierde nici greutatea, nici dimensiunile inițiale. Deoarece cererea pieței este în permanentă creștere, antreprenoarea planifică să-și mărească volumul de producție.

„Producem lunar câte 10-12 tone de ciuperci proaspete și 400-500 kg de ciuperci marinate. Toate produsele le vindem pe piața locală - în supermarketuri, restaurante, piețe, - povestește Marina.

Suprafața totală a rafturilor cu ciuperci este de 440 de metri pătrați. Mai mult, Marina și soțul ei planifică să dubleze în viitorul apropiat volumul de producție.

ABORDAREA INDUSTRIALĂ ÎN APICULTURĂ

„Încă fiind copil, urmărindu-l pe tatăl meu, care lucra în prisacă, m-a impresionat cât de harnice sunt albinele. Mi se părea fascinantă viața știubeiului – bine pusă la punct, unde fiecare albinuță își știe rostul, fiecare lucrează neobosit. Mai târziu, fiind studentă deja la facultate, așteptam cu nerăbdare vacanțele ca să merg acasă să-mi ajut părinții la prisacă...” – așa își începe povestea antreprenoriei Natalia Porhun.

Dragostea față de apicultură a moștenit-o de la părinți. Știe bine cât de grea este această muncă și cât de responsabilă, dat mai știe și că atât satisfacție oferă roadele acestei munci. Iată

de ce atunci când a apărut întrebarea cu se să se ocupe, răspunsul era deja pregătit. Acum apicultura a devenit afacerea vieții sale.

La fel ca și celelalte protagoniste ale rubricii de astăzi, Natalia a beneficiat de un grant în cadrul unui proiect cu finanțare europeană. Din acești bani, antreprenoria a procurat echipamentul necesar și a deschis afacerea, care în prezent este orientată pe producerea industrială a mierii ecologice și a produselor apicole. De asemenea, întreprinderea Nataliei oferă servicii de colectare a mierii de la stupinele altor apicultori.

„În baza experienței pe care o am, a cunoștințelor mele, analizând procesele în apicultură, am ajuns la

concluzia că în prezent este necesară o abordare a apiculturii din punct de vedere industrial. Cel mai oportun ar fi să se treacă la evacuarea mecanizată a mierii de albine. Deoarece evacuarea mierii este un proces care necesită multe resurse de timp, forțe, mi-a venit ideea de a oferi pentru apicultori servicii de evacuare a mierii cu ajutorul unui complex mobil. Astfel am avut șansa să-mi recuperez mai rapid costurile echipamentului și, respectiv, să obțin rezultate mai bune. În plus, aceste servicii ușurează munca apicultorilor la stupină, le permite să economisească timp. Apropo, în regiunea transnistreană astfel de servicii nu prestează nimeni.” – explică Natalia.

Apicultura este o muncă

nobilă, de care este pasionată nu numai Natalia, dar și viitorul ei soț. Putem spune că pasiunea s-a transformat într-o afacere prosperă de familie.

Cu toate acestea, antreprenoria recunoaște că în activitatea sa întâmpină multe greutăți. „A fi antreprenor înseamnă mai întâi de toate să-ți asumi responsabilitatea, zilnic să iei decizii, de care, adesea, depinde bunăstarea întregii familii. Nu mi-a fost ușor să pășesc pe această cale, totodată, am conștientizat faptul că este o oportunitate, o șansă de a face în viață ceva bun și util, ceva care poate să crească într-o afacere a întregii vieți. În plus, asta îmi permite să aflu în fiecare zi, mai multe și mai multe despre lumea necunoscută a albinelor

... recunoaște Natalia.

În prezent, în Gospodăria Tărănească a Nataliei Porhun, amplasată în satul Șipca din raionul Grigoriopol, lucrează 3 persoane și are în proprietatea

nență și participă la numeroase proiecte.

În prezent, ea crede planifică să diversifice spectrul produselor apicole noi pentru regiunea noastră, cum ar fi,

prisacă 35 de familii de albine. Lucrătorii de aici implementează diverse abordări industriale pentru întreținerea albinelor. Natalia intenționează să crească volumele anuale de producție cu până la 30% pe an. Procesul tehnologic este bazat pe aplicarea standardelor internaționale, în scopul de a obține un produs ecologic. Clienții întreprinderii sunt apicultorii atât din stângă, cât și din dreapta Nistrului. Natalia se străduiește în continuu să crească volumul producției. Antreprenoria se informează, învață în perma-

de exemplu, crema de miere. Aceasta se obține prin zdrobirea mecanică a cristalelor în mierea naturală, iar produsul capătă o consistență ideală. Cândva, producția de cremă de miere în SUA a permis creșterea cu 30% a consumului de miere în rândul populației.

„Mă strădui ca oamenii să învețe a consuma miere nu numai atunci când se îmbolnăvesc, vreau ca mierea să fie zilnic pe masa noastră, - spune Natalia - doar știm că absolut toate produsele apicole sunt de neprețuit pentru sănătate și longevitate.”

DRAGOSTEA PENTRU FLORI, CARE A DAT NAȘTERE UNEI AFACERI PROSPERE

Nineli Pavlovna Kojuhari a absolvit Institutul Pedagogic din Tiraspol. A lucrat la grădiniță, la școală, s-a căsătorit. A adus pe lume trei copii - trei fii. În anii '90, când pentru toți erau vremuri mai complicate și-a pus întrebarea, cum să-și ridice copiii?

„De când mă țin minte, bunica mea a fost o florăreasă iscusită. - spune Nineli Pavlovna - m-am obișnuit de mic copil cu această frumusețe, iar când am crescut, m-am abonat diferite la reviste specializate despre flori. Din una dintre aceste reviste am aflat o adresă din Pribaltica, unde pot fi comandate diferite semințe și am comandat și eu bulbi de lalele. La început soțul se mai indigna: această frumusețe costa o groază de bani pe atunci! Dar eu am înțeles că nu pot să renunț la pasiunea vieții mele și am început puțin câte puțin să plantez bulbi de lalele. Erau soiuri mai neobișnuite pentru zona noastră, și îi uimeau pe toți cu frumusețea lor. Când am plecat prima dată să le vând la Tiraspol, „ngrosiștii”

mi le-au cumpărat imediat. Câteva zile mai târziu, le-am adus mai adus fluor de vânzare - așa am stabilit primele „relații de piață”, râde Nineli Pavlovna.

„Ceva timp mai târziu, am sădit primii trandafiri - de

vânzarea: nu aveam timp, și în plus, mă jenam să stau la piață, așa că o rugam adesea pe mama mea să mă ajute.”

„Mai târziu, un prieten de-al nostru

culoare neagră. Apoi am vrut să plantez și crizanteme. Așa a început afacerea mea cu flori. Totuși, cel mai dificil pentru mine a fost etapa cu

ne-a învățat să construim o seră, în care am sădit garoafe. Acel prieten a fost primul meu mentor în floricultură. Din acel moment, împreună

cu soțul, am decis să cultivăm garoafe. La început, totul mergea bine, dar apoi pe piață au apărut florile importate din Turcia, care

erau mai ieftine chiar decât ale noastre. Atunci ne-am dat seama că ar fi cazul să ne ocupăm de afacerea noastră cu mai multă seriozitate și responsabilitate. În același an am început construcția serelor. Am instalat și un sistem de irigare prin picurare.

Soțul meu m-a ajutat foarte mult, deși în acest domeniu el tot este începător... Astăzi, cresc în serele mele trandafiri, crizanteme, alstroemeria, astre, lalele, narcise. Și toate lucrările curente se le îndeplinesc noi singuri, ne mai ajută și feciorii”, povestește antreprenoria.

La un consiliu de familie s-a decis că este nevoie de un magazin de flori. Așa soții au deschis primul lor magazin în orașul Slobozia - „Pervoțvet”. Toate secretele și subtilitățile florăritului, Nineli Pavlovna a trebuit să le descopere singură, ca mai apoi să-i învețe și pe vânzătorii magazinului. Ceva timp mai târziu, ea a mai

deschis două magazine - în satele Ciobruți și în Caragaș, care de asemenea, au devenit foarte populare printre localnici.

„La început am lucrat eu în calitate de vânzătoare în primul meu magazin de flori, dar în curând am început să fac alergii la polen. Astăzi, în aceste magazine lucrează vânzătoarele. Pentru mine, afacerea mea cu flori a devenit treptat un mod de viață. Ea aduce bucurie oamenilor, pentru că florarii dăruiesc frumusețe. Totuși, este o afacere destul de riscantă. Iată de ce, pe alte 20 de acri care îi avem, mai creștem și legume - pentru noi, dar și de vânzare.”

Nineli Pavlovna participă permanent la diverse traininguri, inclusiv organizate în cadrul proiectului proiectul „Dezvoltarea unei platforme de cooperare durabilă a femeilor antreprenoare din agricultura de pe ambele maluri ale Nistrului”.

Oamenii care o cunosc, spun că este o persoană minunată, care știe să îmbine activitatea de întreprinzător, cu statutul de mama a trei copii și o soție model.

Aceste istorii de succes au fost publicate în contextul proiectului „Dezvoltarea unei platforme de cooperare durabilă a femeilor antreprenoare din agricultura de pe ambele maluri ale Nistrului”, implementat de Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform, în parteneriat cu Camera de Comerț și Industrie din Tiraspol, în cadrul programului „Susținerea măsurilor de promovare a încrederii”, finanțat de UE și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare. Programul contribuie la sporirea gradului de încredere între oamenii de pe ambele maluri ale Nistrului prin implicarea reprezentanților mediului de afaceri, comunităților locale și altor părți interesate în activități comune de dezvoltare a afacerilor și a infrastructurii sociale.

Autori: Stela VDOVÎI; Lusine ISRAELEAN

PRODUCĂTORII AGRICOLI SUNT INSTRUIȚI ÎN IMPLEMENTAREA STANDARDULUI GLOBALGAP

Producători agricoli și specialiști în domeniu din diferite regiuni ale țării au participat în perioada 25-28 aprilie, 2017 la instruirea privind implementarea cerințelor GlobalGAP, necesare agricultorilor care intenționează să exporte pe piața internațională. Instruirea este organizată de proiectul USAID Agricultura Performantă în Moldova (APM/USAID) cu scopul de a explica producătorilor de fructe și legume standardele internaționale aplicate în procesul de producere.

Aplicarea standardului GlobalGAP este necesară pentru producătorii agricoli care intenționează să exporte produse agricole în Uniunea Europeană, dar și în alte state, precum și agricultorilor care soli-

cită subvenții. Aplicarea standardului GlobalGAP este impus și de cererea din ce în ce mai mare ale consumatorilor de alimente sigure și durabile.

Cynthia Steen, directoarea proiectului APM/USAID, a menționat participanților la instruire că certificarea GlobalGAP demonstrează siguranța și sustenabilitatea procesului de producere a fructelor și legumelor. Totodată, Cynthia Steen a declarat că Proiectul

APM/USAID va susține producătorii agricoli care vor să implementeze standardul GlobalGAP și să-și certifice procesul de producere a fructelor și legumelor.

GlobalGAP este un standard internațional elaborat în Europa pentru producătorii agricoli, acceptat și recunoscut de către comercianții de produse agricole, care este utilizat în peste 80 de țări. Cerințele GlobalGAP acoperă întregul

proces de producție, începând cu de la selecția terenului și până la livrarea fructelor și legumelor. Aplicarea standardului GlobalGAP

are ca scop să asigure consumatorul cu fructe și legume sigure pentru consum prin minimizarea efectelor negative asupra mediului, reduce-

rea chimicalelor folosite și asigurarea unei abordări responsabile a sănătății și securității lucrătorilor, cât și a bunăstării animalelor.

În general, standardele GlobalGAP cuprind producția de legume și fructe, cultivarea cerealelor și a florilor, creșterea animalelor și a pasărilor, acvacultura.

Legislația Republicii Moldova cuprinde mai mult de 75% din cerințele GlobalGAP, fiind cerințele obligatorii ele trebuie să fie implementate de către producători.

Nota: Proiectul USAID Agricultura Performantă în Moldova își propune în perioada 2016-2021 să ajute producătorii agricoli să sporească competitivitatea produselor agricole autohtone și să crească vânzările pe piața locală și internațională.

MOLDOVA ȘI UCRAINA, INTERESATE DE REALIZAREA PROIECTELOR NOI ÎN RAMURA AGRICOLĂ

Acest lucru s-a discutat în cadrul unei întrevederi susținute de viceministrul politicii agrare și alimentației al Ucrainei pentru problemele integrării europene, Olga Trofimțeva, și Ambasadorul Plenipotențiar și Extraordinar al Moldovei în Ucraina, Ruslan Bolboceanu.

Potrivit comunicatului Serviciului de presă al ministerului ucrainean, părțile au menționat că Moldova și Ucraina nu numai dezvoltă cu succes comerțul bilateral, ci și dispun de multe direcții care prezintă interes pentru realizarea unor proiecte mixte în ramura agricolă. „Astăzi Moldova și Ucraina susțin un dialog politic activ la toate nivelurile. De aceea noi trebuie să ne concentrăm asupra posibilităților nevalorificate pentru realizarea proiectelor bilaterale care prezintă interes. Spre exemplu, cooperarea transfrontalieră ar putea fi un imbold bun pentru dezvoltarea turismului verde și cel rural în ambele state”, - a specificat Olga Trofimțeva.

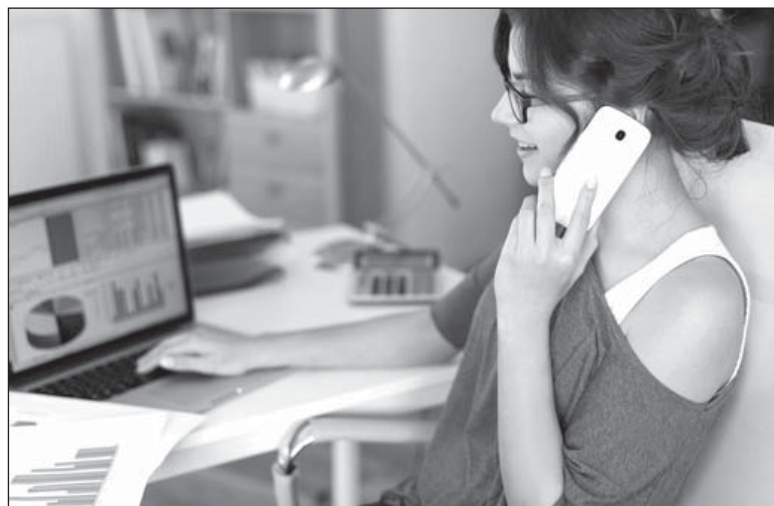
Potrivit ei, partea ucraineană este interesată de aprofundarea cooperării cu partenerii moldoveni în astfel de direcții, precum combaterea comună a pestei porcine africane, vinificația și viticultura, în care Moldova are o experiență bună atât

în producție, cât și în desfacerea produselor calitative, inclusiv pe piețele UE.

Pe lângă aceasta, a fost calificată drept importantă definitivarea Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind cooperarea în domeniul carantinei și protecției plantelor.

NOTĂ: Schimbul comercial de produse agricole dintre Moldova și Ucraina în 2016 a constituit 223,2 milioane de dolari. Aceste date au fost citate de Ministerul Politicii Agrare și Alimentației al Ucrainei, care a menționat, totodată, că în anul trecut Moldova a exportat în Ucraina produse agricole în valoare de 24,8 milioane de dolari, iar livrările de produse agricole ucrainene în țara noastră au însumat 198,4 milioane de dolari, relatează NOI.md. Moldova a exportat în Ucraina în 2016 preponderent vinuri în valoare de 11 milioane de dolari, alcool etilic în valoare de 4,9 milioane de dolari, fructe, nuci și coajă în valoare de 3 milioane de dolari, semințe de culturi oleaginoase în valoare de 909 de mii de dolari, plante vii și bulbi – în valoare de 816 mii de dolari. Ucraina a livrat în Moldova, în 2016, în principal: tutun și produse din tutun, în valoare de 43,4 milioane de dolari, alte produse alimentare în valoare de 19,3 milioane de dolari, produse din cereale și cereale în valoare de 17,9 milioane de dolari, făină și crupe în valoare de 11,8 milioane de dolari, apă naturală și minerală în valoare de 11,7 milioane de dolari.

PESTE 30 DE TINERI MOLDOVENI ȘI-AU CREAT O AFACERE CU SPRIJINUL UE

Timp de doar un an de zile, 31 de tineri au creat peste 120 de locuri de muncă și au lansat pe piață noi produse și servicii. Aceștia au devenit antreprenori grație susținerii financiare a Uniunii Europene, oferite în cadrul Programului „Susținerea Măsurilor de Promovare a Încrederii”, implementat de PNUD Moldova. Rezultatele proiectului de abilitare a tinerilor în afaceri au fost prezentate la un eveniment desfășurat în Tiraspol.

Servicii de organizare a instruirilor în aer liber, un Centru de imagistică dentară, care deservește locuitorii raioanelor Șoldănești, Florești, Rezina și Rîbnița, stânga Nistrului, o fermă de prepelițe sau seră pentru cultivarea roșiilor cherry – sunt doar câteva dintre ideile tinerilor, care au fost transformate în afaceri. Antreprenorii au primit sprijin din partea UE de până la 13.500 de euro și au beneficiat de instruiți în gestionarea afacerilor.

„UE acordă atenție sporită antre-

prenoriatului în rândul tinerilor și va continua să sprijine tinerii care decid să-și urmeze ideile de afaceri. Prin intermediul acestei inițiative, am ajutat oamenii de pe ambele maluri ale Nistrului să-și urmeze obiectivele. Cred cu tărie că podurile de încredere construite prin afaceri, dar de asemenea, și prietenia noastră, vor contribui la dezvoltarea comunităților”, a declarat Pirkka Tapiola, Ambasadorul Uniunii Europene în Republica Moldova, la evenimentul de finalizare al proiectului de abilitare a tinerilor în afaceri.

„18 granturi au fost oferite femeilor. Avem un angajament ferm să ajutăm femeile care locuiesc în comunitățile de pe ambele maluri ale râului Nistru să-și valorifice potențialul și vom căuta modalități suplimentare pentru a oferi un astfel de sprijin și în continuare”, a subliniat Stefan Liller, Reprezentant permanent adjunct al PNUD Moldova.

Pe unii beneficiari, granturile i-au convins să rămână acasă, alături de familii. Vitalii Kovalii din

Dubăsari, stânga Nistrului, era pe punctul de a migra în Federația Rusă când a aflat că a obținut peste 12 mii de euro pentru a-și crea propria afacere – o fermă de lactate.

În vara anului 2016, Zinaida Stefanco și soțul său, Sergiu, care dețin o fermă de oi, au început să producă brânză de oi cu echipament procurat grație grantului european. „Ne-ar fi fost foarte greu să lansăm o astfel de afacere cu forțe proprii. Chiar dacă exista ideea și dorința, totuși partea financiară este cea care te ajută să te miști înainte”. Tinerii vând toată producția în stânga Nistrului.

Au fost susținute financiar afaceri în domeniul reparației și testării tehnice a automobilelor. Andrei Climenco a închiriat la Tiraspol o hală veche, de tip sovietic, și a pornit strungurile care produc sfoară pentru legarea lăstarilor viței de vie – o nișă profitabilă și nevalorificată până la el.

Proiectul de abilitare în afaceri a tinerilor din comunitățile de pe ambele maluri ale râului Nistru a fost realizat în două etape (anii 2013 – 2014 și 2015 – 2016). 71 de tineri s-au lansat în afaceri și au creat peste 300 de locuri de muncă.

Programul finanțat de Uniunea Europeană „Susținerea Măsurilor de Promovare a Încrederii”, implementat de PNUD, contribuie la consolidarea încrederii între locuitorii de pe ambele maluri ale râului Nistru prin implicarea comunității de afaceri, reprezentanților societății civile și ai autorităților locale în proiecte comune. Bugetul total al Programului este de 10 milioane de euro, oferite de Uniunea Europeană și implementate de PNUD.

ROMÂNIA: TREI ZILE DE VISCOL, PAGUBE CÂT PENTRU O IARNA

Am încercat să aflăm care este situația în țara vecină în urma ninsorilor din această săptămână. Potrivit unui reportaj, realizat de canalul TV DIGI24, frigul și zăpada le-au dat fiori și fermierilor români. Livezi întregi de vișini și cireși s-ar putea să nu mai dea rod după ce a nins peste pomii înmuguriți. Ca să nu piardă profitul, oltenii care cultivă celebrii pepeni de Dăbuleni au aprins focuri ca să protejeze lubenitele. Recolte

slabe înseamnă prețuri mai mari la fructe și

legume, spun agricultorii români.

„Florile au fost foarte afectate, albinele nu au mai putut zbura, deci au fost condiții total improprietate pentru realizarea polenizării pentru reușita unei producții de fructe. Șanse mari la momentul de față nu mai sunt,” spune Constantin Teodorescu, pomicultor, care are o livadă de o sută de hectare.

Emoții au și proprietarii livezilor de măr. „Stropim în livadă cu o soluție, cu un biostimulator pentru a proteja puțin

florile. Sperăm să aibă un efect de încălzire asupra florilor,” explică Lucian Florea, pomicultor. Oamenii au făcut nopți albe aprinzând focuri în livezi, ca să crească temperatura din apropierea pomilor. La aceeași metodă au apelat și agricultorii din Dăbuleni pentru a proteja lubenitele de frig.

La pierderi se așteaptă și legumicultorii din Vidra, județul Ilfov. „Putem să protejăm pentru moment, să câștigăm un grad două în plus față de tem-

peratura de afară putem să improvizăm o dublură dintr-o folie mai subțire pe margini și deasupra. Pe perioada de frig de 3-5 zile, noi le-am scăpat de la moarte, dar plantele nu au mai crescut,” spune Cristi Dumitrescu, legumicultor. Nu doar frigul este dușmanul legumelor, ci și umiditatea crescută care favorizează apariția bolilor. Dacă vremea va afecta culturile, fructele și legumele se vor scumpi.

Sursa: digi24.ro

FOAMEA, ÎN CENTRUL ATENȚIEI LA CONSILIUL FAO

GRAZIANO DA SILVA: „20 DE MILIOANE DE OAMENI AR PUTEA MURI DE FOAME ÎN URMĂTOARELE ȘASE LUNI”

Sunt necesare măsuri urgente pentru a salva viețile oamenilor care suferă de foame în partea de nord-est a Nigeriei, Somalia, Sudanul de Sud și în Yemen. Despre aceasta a atenționat directorul general FAO, Jose Graziano da Silva la deschiderea celei de a 152-a sesiuni a Consiliului FAO, pe 24 aprilie, curent.

„Dacă nu facem nimic, aproximativ 20 de milioane de oameni ar putea muri de foame în următoarele șase luni

- a declarat directorul general în discursul său de deschidere. „Foamea nu ucide doar oameni, aceasta duce la instabilitate socială și îi scufundă într-un cerc vicios al sărăciei și al dependenței de ajutorul extern, care persista de zeci de ani.”

În cadrul sesiunii săptămânale a Consiliului, au fost oferite informații cu privire la amploarea crizei alimentare și măsurile necesare pentru a preveni o eventuală catastrofă. De asemenea, a fost discutat progra-

mul de lucru și direcțiile prioritare ale acestuia, inclusiv - bugetul pentru 2018-2019. Au fost identificate domeniile prioritare în care FAO poate oferi sprijin statelor membre pentru ca acestea să-și atingă obiectivele de dezvoltare durabilă, inclusiv atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, producția agricolă durabilă, gestionarea deficitului de apă și creșterea stabilității fermelor familiale cu venituri mici. De aseme-

nea, au fost discutate și propuse pentru aprobare noi cote anuale obligatorii pentru țările membre ale Organizației pentru Alimentație și Agricultură (FAO). Conform acestei propunerii, majoritatea țărilor membre ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD), vor plăti mai puțin, în timp ce pentru alte țări cotele sunt mai mari. În acest context, Directorul general a cerut țărilor membre ale OCDE să contribuie în continuare la același ni-

vel ca înainte și să vină cu contribuții voluntare suplimentare. „Contribuțiile voluntare sunt vitale pentru FAO acum, ca niciodată înainte, - a spus el. - Mă voi strădui în continuare să optez pentru economii și eficiență, așa cum am făcut în ultimii cinci ani. Dar am redus totul la limita -

am rămas fără resurse „, a mai declarat oficialul.

Consiliul FAO este compus din 49 de state membre, iar sesiunile se desfășoară între principalele sesiuni ale Conferinței pentru a oferi consilii cu privire la program și buget.

Sursa: fao.org.news

Cartografierea suprafața Pământului din spațiu nu mai constituie privilegiul exclusiv al cartografilor sau al militarilor. Meteorologii pot folosi cu succes imaginile prin satelit și pot oferi aceste date pentru planificarea producției agricole.

În cadrul unui atelier de formare, care s-a deschis la Budapesta, pe data de 24 aprilie, experți internaționali în domenii cum ar fi: meteorologia, teledetecția și schimbările climatice, timp de o săptămână vor stabili relații și transfer

de cunoștințe cu reprezentanții din țările din Europa Centrală și de Est. Rezultatul va fi - obținerea informațiilor mai precise despre vreme și clima - în special în ceea ce privește monitorizarea și gestionarea secetei - în interesul producătorilor agricoli și al autorităților responsabile pentru resursele de apă.

Satelii pot fi folosiți pentru a monitoriza utilizarea terenurilor, starea atmosferei, masivele de apă, vegetația, topografie, sol și alte caracteristici ale zonelor și ale teritoriilor vaste și să furnizeze

DATELE OBTINUTE PRIN SATELIT AJUTA PRODUCĂTORII AGRICOLI

FAO AVERTIZEAZĂ CĂ, ÎN CONDIȚIILE ACTUALE ALE SCHIMBĂRILOR CLIMATICE, NE PUTEM AȘTEPTA SĂ CREASCĂ FRECVENȚA ȘI AMPLOAREA DEZASTRELOR NATURALE.

aceste date în format digital.

Agricultura, unul dintre sectoarele cele mai sensibile la climă și schimbările acesteia, se confruntă cu impactul negativ al dezastrelor naturale, care pot deteriora sau distruge echipamente și provoca daune semnificative producției vegetale, creșterii animalelor, pescuitului și silviculturii. În plus, agricultura suferă cel mai mult din cauza secetei; anume agricultura înregistrează daune de până la 84% din pagubele economice provocate de acest dezastru natural, potrivit statisticilor. Consecințele secetei sunt estimate

ca fiind cu mult mai grave decât consecințele inundațiilor. Secetele sunt catalogate drept dezastru lent din cauza că efectele lor negative sunt amplificate în timp.

Participanții la seminarul din această săptămână vor evalua monitorizarea vegetației și a culturilor, precum și utilizarea datelor prin satelit. În plus, ei vor avea și lecții practice cu privire la produsele de informare prin satelit și aplicațiile acestora în modele de luare a deciziilor în domeniul agriculturii.

Țările cu experiență în aplicarea acestor tehnologii o vor împărtăși: Serbia va prezenta

exemple de utilizare a acestor tehnici în procesul de luare a deciziilor, iar angajați ai serviciilor meteorologice și hidrologice din Croația vor lupta împotriva incendiilor forestiere cu ajutorul acestor tehnologii. Un alt exemplu îl va prezenta România, care utilizează produse de teledetecție pentru monitorizarea agriculturii și a secetei.

Agricultorii mici agricoli din țările sud-est europene sunt cei mai vulnerabili la fenomenele climatice cum ar fi seceta și inundațiile, a declarat în discursul său de deschidere, șeful programelor regionale FAO Raimund Jehle. Ei trăiesc

și se întrețin din contul agriculturii și contribuie la securitatea alimentară națională, dar de multe ori, au dificultăți în ce privește accesul la asigurare. Oficialul a mai spus că pentru a reduce impactul și numărul de persoane afectate, este necesară o abordare care vizează reducerea riscurilor - de exemplu, prin îmbunătățirea monitorizării, evaluării prognozelor.

Seminarul de informare este o inițiativă comună a FAO și Organizației Meteorologice Mondiale (EUMETSAT) și este realizat de Serviciul Meteorologic ungar.

Sursa: fao.org/europe

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII: VACCINURILE FUNCȚIONEAZĂ

Rata vaccinării în țara noastră va crește până la 95 la sută, în următorii trei ani. În acest scop, autoritățile vor promova avantajele imunizării, în cadrul campaniilor de comunicare, destinate părinților, medicilor și cetățenilor de rând. Subiectul a fost discutat astăzi, 26 aprilie, în cadrul unui club de presă, dedicat Săptămânii Europene a Imunizărilor (SEI), care se desfășoară în Republica Moldova, în perioada 24-30 aprilie. La eveniment au participat reprezentanți ai Ministerului Sănătății, Centrului Național de Sănătate Publică, Biroului Organizației Mondiale a Sănătății în Republica Moldova, UNICEF, medici, dar și părinți.

În acest an, sloganul Săptămânii Europene a Imunizărilor (SEI) este "Vaccinurile funcționează". Cu această ocazie, în țară vor fi organizate mai

multe acțiuni de informare a publicului cu privire la avantajele vaccinării.

"Vaccinarea este dreptul și responsabilitatea fiecăruia dintre noi. Tre-

buie să fim conștienți că refuzurile neargumentate de a ne vaccina sporesc riscul reapariției unor boli infecțioase și a epi-

demiilor. Trebuie să avem încredere în eficiența vaccinurilor și să protejăm sănătatea copiilor noștri", a declarat Aliona

Serbulenco, viceministrul Sănătății.

Prin imunizare, sunt prevenite anual aproximativ trei milioane de decese la nivel global, provocate de boli precum difteria, tetanosul, poliomielita, rujeola, pneumonia, infecția cu rotavirus. De asemenea, în ultimii ani au fost aprobate noi vaccinuri, care oferă protecție împotriva gripei, meningitei și cancerului de col uterin sau ficat. Republica Moldova procură doar vaccinuri precalificate de către Organizația Mondială a Sănătății (OMS). Preparatele sunt păstrate

în camere frigorifere și congelatoare speciale cu sisteme triple de control a temperaturii. Aceste condiții sunt asigurate și în perioada transportării și păstrării vaccinurilor în instituțiile medicale, iar toate persoanele sunt examinate medical înainte și după vaccinare. Datorită imunizării, Republica Moldova a reușit să combată poliomielita, difteria, tetanosul și rujeola. În același timp a fost diminuată rata îmbolnăvirilor prin tuberculoză, hepatită virală B, tuse convulsivă, oreion, rotavirus și pneumococi.

ELIBERAREA ANTIBIOTICELOR VA FI MONITORIZATĂ MAI STRICT

Farmaciiștii nu vor mai vinde pacienților cele mai scumpe antibiotice, cum s-a întâmplat până în prezent. În același timp, ei nu vor putea oferi aceste preparate în lipsa rețetei. Ministerul Sănătății a modificat ordinul cu privire la prescrierea și eliberarea medicamentelor, care permite Inspectoratului Farmaceutic să monitorizeze acest proces și să sancționeze abaterile comise de către farmaciști.

Noile prevederi obligă farmaciile să păstreze timp de 30 de zile rețetele prescrise de medicii de familie. Totodată, farmaciștii vor indica pe verso denumirea comercială a antibioticelor eliberate. În asemenea mod, Inspectoratul Farmaceutic va putea verifica dacă farmaciștii informează pacienții cu privire la denumirile comerciale disponibile pentru medicamentul prescris și prețurile acestora.

Potrivit Organizației Mondiale a Sănătății, 10 la sută dintre medicamentele utilizate de către pacienții din țara noastră constituie antibiotice-

le. Rata de administrare a acestor preparate a crescut din 2011, de la 21,3 doze zilnice la 1000 de locuitori, până la 22,8 doze zilnice la 1000 de locuitori în 2013. Rezistența la antibiotice apare atunci când bacteriile devin rezistente la

antibioticele folosite în tratamentul infecțiilor. Cauzele acestui fenomen sunt prescrierea excesivă a antibioticelor, întreruperea tratamentelor, utilizarea excesivă a antibioticelor în zootehnie și piscicultură, lipsa antibioticelor noi, nerespectarea igienei.

STATUL VREA SĂ MICȘOREZE CONCEDIUL DE MATERNITATE CU 2 ANI! CE ARGUMENTE INVOCĂ MINISTERUL MUNCII

Concediul de maternitate pentru îngrijirea copilului ar putea fi micșorat de la 6 la 4 ani. Un proiect de Lege pentru modificarea și completarea Codului Muncii a fost elaborat de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

Micșorarea termenului cu 2 ani a concediului neplătit este o primă etapă, întrucât, în proiect este specificat că Ministerul își dorește reducerea „treptată” a duratei concediilor pentru îngrijirea copilului.

Potrivit proiectului, problema privind reducerea duratei concediilor pentru îngrijirea copilului se discută la diferite niveluri de mai mult timp.

Ministerul Muncii menționează că principalele dezavantaje ale concediilor excesiv de lungi pentru îngrijirea copilului sunt următoarele: reducerea participării femeilor cu copii mici pe piața muncii; pierderea de către salariați a abilităților profesionale; reducerea șanselor de a avansa în carieră/salarial; discriminarea indirectă a femeilor la angajare și ulterior la promovare; efecte negative asupra mărimii pensiei.

Astfel, femeilor, precum și persoanelor menționate la art.124 alin.(4) din Codul muncii, li se va acorda, în baza unei cereri scrise, un concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 4 ani.

Modificările menționate, potrivit argumentării, vor asigura concilierea vieții de familie cu activitatea profesională și vor avea un efect benefic atât pentru salariați, cât și pentru angajatori. Modificările prevăd micșorarea concediului de maternitate cu 2 ani și pentru salariații care au adoptat un copil nou-născut nemijlocit din maternitate sau l-a luat sub tutelă.

PRODUSE MINUNE PROVENITE DE LA ALBINE. VEZI CUM TE VINDECĂ

Polenul, lăptișorul de matcă sau mierea de albine sunt câteva dintre secretele vindecătoare pe care le obținem de la albine. Fiecare produs are puteri vindecătoare, datorită nutrimenților din conținutul lor. Află la ce sunt bune produsele apicole!

1. Lăptișorul de matcă este o substanță secretată de albine cu scopul de a hrăni regina și larvele albinelor (în primele zile). Această substanță abundă în vitaminele A, C, D, E, complexul de vitamine B (B1, B2, B3, B5, B6, B8, B9, B12), enzime, săruri minerale (potasiu, calciu, fier, siliciu, magneziu, fosfor) și 18 aminoacizi.

Beneficiile recunoscute ale lăptișorului de matcă:

- conține un antibiotic aproape pe sfert de activ precum penicilina, însă fără efecte adverse;
- oprește dezvoltarea bacteriilor care cauzează infecțiile pielii;
- împiedică dezvoltarea infecțiilor intestinale;
- este recomandat femeilor care au născut pentru că intensifică funcționarea glandelor supra-renală, reglează producția de hormoni și elimină oboseala;
- este considerat un tonic al fertilității, fiind util pentru organele reproducătoare;
- conferă energie;
- reface celula nervoasă, măbind capacitatea de concentrare;
- ajută la echilibrarea nivelului hormonal;
- reduce nivelul colesterolului rău.

Este recomandat să faci câte o cură de 6 săptămâni, timp în care se ia în fiecare dimineață, pe stomacul gol (cu 20-30 de minute înainte de masă), câte 0,5-1 gram de lăptișor de matcă pe zi la adulți și 0,5 grame/zi pentru copii. Se administrează sublingual și se păstrează la frigider (2-6 grade Celsius).

2. Polenul crud Praful colorat care se găsește în staminele plantelor este cules de albine, amestecat cu puțin nectar și sucuri digestive pentru a forma un cocoloș care se prinde de picioarele lor, după care este transportat în stup, potrivit site-ului apiland.ro. Polenul crud este considerat unul dintre cele mai complete alimente, deoarece abundă în aminoacizi (22), minerale (27), toate vitaminele, enzime, carbohidrați, grăsimi, lactobacili și hormoni.

Beneficiile consumului de polen:

- hrănește sistemul endocrin;
- hrănește sistemul nervos;
- vindecă alergiile sezoniere;
- tratează sinuzita;
- funcționează ca tratament pentru prostata mărită;
- regenerează flora bacteriană intestinală datorită conținutului bogat în lactobacili;
- reglează tranzitul intestinal;
- întărește sistemul imunitar;
- scade nivelul colesterolului rău și previne îmbolnăvirea inimii.

Se recomandă un consum zilnic de două lingurițe de polen crud, în cure de cel puțin 6 săptămâni. Se păstrează în congelator, la temperaturi între -5 și -15 grade Celsius.

3. Propolisul Potrivit nutriționiștilor, propolisul este antibacterian, antiviral și antiparazitar. Astfel că un consum moderat de propolis crește rezistența la infecții și ajută la întărirea imunității.

Beneficiile consumului de propolis:

- ameliorează acneea;
- tratează diverse afecțiuni ale pielii;
- folosit pentru tratarea herpesului.

Se recomandă consumul a 1-5 grame de propolis pe zi.

4. Păstura Potrivit apicultorilor, termenul de păstură se referă la polenul care este fermentat natural, în stup, timp de trei luni. Conține aminoacizi, vitamine (A, B, C, E și K), acid lactic, enzime și minerale (sodiu, potasiu, fosfor, zinc, magneziu, calciu, fier, seleniu). Datorită substanțelor nutritive, păstura este considerată un produs apicol superior polenului.

Beneficiile consumului de păstură:

- stimulează detoxifierea organismului;
- ajută la buna funcționare a ficatului;
- previne și tratează anemiile;
- întărește sistemul imunitar.

Se recomandă consumul unei lingurițe de păstură pe zi.

5. Mierea de albine este recunoscută de mii de ani pentru beneficiile pe care le aduce pentru sănătate, dar și pentru frumusețe. Iată câteva proprietăți mai puțin cunoscute pe care le are mierea de albine:

- te eterizează;
- te ajută să dormi mai bine și să fii relaxată;
- este eficientă în tratamentul diverselor alergii;
- vindecă tăieturile și joliturile;
- exfoliază și hidratează pielea;
- vindecă ulcerul.

GRĂDINA BOTANICĂ DIN CHIȘINĂU A PIERDUT CIRCA 80% DIN ARBORII DE COLECȚIE ÎN URMA INTEMPERIEI DIN SĂPTĂMÂNA TRECUTĂ

Grădina Botanică din Chișinău își închide porțile pentru vizitatori, deoarece în urma ninsorilor abundente din 20-21 aprilie, 80% din arborii și arbuștii de colecție a grădinii au fost distruse, informează independent.md.

„Grădina Botanică a Academiei de Științe a Moldovei trece prin clipe de tragedie ecologică și constată o pierdere de circa 80% din arborii și arbuștii decorativi ce fac parte a colecțiilor și expozițiilor sale. O mare parte din genofondul Instituției este distrus”, constată specialiștii acesteia. Administrația Grădinii Botanice a anunțat că închide porțile parcului pe o perioadă

nedeterminată. „Sistăm vizionarea pe întreg teritoriul grădinii până la lichidarea consecințelor care pun în pericol viața și securitatea vizitatorilor”, au anunțat cei de la Grădina Botanică.

Grădina Botanică este situată la marginea orașului Chișinău, în sectorul Botanic, în apropierea

de așa-numitele Porți ale orașului. Aceasta a fost fondată în anul 1950, dar la început a existat în sectorul Buiucani. În anul 1964 pentru Grădina Botanică a fost ales un alt loc, iar în 1965 a fost începută proiectarea și construirea unei grădini botanice moderne. Grădina acoperă o suprafață de 104 hectare, dar numai pe panta din nord și din vest s-a păstrat vegetația naturală. Grădina este împărțită în mai multe sectoare – dendrariul (arbori, arbuști, liane), elemente ale Florei din Moldovei (Codri), sectorul de floricultură, sectorul de plante tehnice, medicinale, alimentare și furajere, sectorul de hibrizi, sectorul experimental, sectorul cu plante tropicale și subtropicale cu sera, pepiniera, mini expoziții.

NOTĂ: Pe data de 25 aprilie, membrii Mișcării de Tineret “Voievod” și ai Fundației pentru Dezvoltare Ecologică “EcoDava” își dau întâlnire la Grădina Botanică, pentru a curăța parcul de crengi și a face ordine în zonă. Acestora li s-au alăturat și alți entuziaști, care nu sunt indiferenți de soarta copacilor și a arbuștilor din Grădina Botanică. Ei s-au împărțit în grupe, și au divizat zona în porțiuni mai mici, pe care le-au curățat de copaci, le-au eliberat de crengi rupte. Toate aceste ramuri și trunchiuri au fost scoase la drum, iar acolo un tractor echipat special, le-a transformat în rumeguș, care apoi va fi folosit în calitate de biocombustibil pentru necesitățile de încălzire ale administrației. Din trunchiurile copacilor căzuți se vor face scânduri pentru bănci noi și repararea celor vechi.

Surse foto: ecology.md; independent.md

CLASAMENTUL LIBERTĂȚII PRESEI: REPUBLICA MOLDOVA A COBORÂT PATRU POZIȚII

Republica Moldova a coborât patru poziții comparativ cu anul trecut și se situează pe poziția a 80-a din 180 de țări în clasamentul libertății presei realizat de organizația Reporteri fără frontiere, transmite Agora.

Organizația internațională pentru drepturile omului „Reporteri fără frontiere” este îngrijorată de posibile „mari schimbări”, la capitolul libertatea presei în mai multe țări, inclusiv marile democrații. „Obsesia de supraveghere și încălcarea confidențialității surselor coboară multe țări în clasament, care încă ieri se considerau modele ai libertății media”, se spune în raport.

Raportul notează căderea în clasament a SUA (- 2 poziții, locul 43), Marea Britanie (- 2, 40) și a altor țări. S-au intensificat atacurile asupra mass-media odată cu venirea lui Donald Trump și campania din Marea Britanie privind ieșirea din UE. „Oriunde la putere vine o personalitate autoritară puternică, libertatea presei își pierde pozițiile. Astfel s-a înrăutățit pozițiile țărilor precum Polonia (- 7; 54), Ungaria (- 4; 71) și Turcia (- 4; 155). Pe primul loc în clasament se află Norvegia, care a ridicat două poziții. Aceasta este urmată de Suedia, Finlanda, Danemarca, Olanda, Costa Rica, Elveția, Jamaica, Belgia și Islanda. La coada clasamentului se află Coreea de Nord (180), fiind precedată de Eritreea (179), Turkmenistan (178), Siria

(177), China (176) și Vietnam (175). Țările vecine, România și Ucraina se situează pe locurile 46 și 102 respectiv. Rusia s-a plasat pe locul 148.

„Diversificat dar extrem de polarizat, peisajul mediatic din Republica Moldova este marcat de instabilitate politică inter-

minabilă din țară și influența puternică a oligarhilor. Politica editorială a principalelor mass-media este strâns influențată de interese politice sau economice ale proprietarilor lor: independența editorială și transparența proprietății mass-media se numără printre provocări-cheie. Într-un climat al războiului informațional exacerb de criza din Ucraina, lipsa de independență a autorității de reglementare rămâne o îngrijorare în domeniul audiovizualului”, se spune în studiu despre Republica Moldova.

15 Iunie 2017, PRIMA ZI FĂRĂ ROAMING ÎN UE

Începând cu 15 iunie 2017, utilizatorii de telefoane mobile care călătoresc în alte țări din UE vor putea telefona, trimite mesaje sau naviga pe internet fără a plăti costuri suplimentare, altele decât cele prevăzute în costurile naționale ale rețelelor la care sunt abonați.

Ultima cerință pentru eliminarea taxelor de roaming a fost îndeplinită marți, odată cu adoptarea de către Consiliul Uniunii Europene a actului juridic care limitează cât de mult pot percepe reciproc operatorii pentru a permite serviciile de roaming în întreaga Europă, informează un comunicat remis CaleaEuropeana.ro, citat de noi.md.

Având în vedere că Parlamentul European a aprobat deja regulamentul în materie de tarife cu ridicata la 6 aprilie, acordul Consiliului reprezintă ultima etapă juridică înainte ca textul să fie semnat de ambele instituții la jumătatea lunii mai și publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene până la sfârșitul lunii mai. Apoi, va intra în vigoare la trei zile după publicarea sa. Așadar, termenul-limită de 15 iunie 2017 va fi îndeplinit și roaming-ul la prețuri naționale va putea începe.

Acordul informal între Consiliu și Parlament privește prețurile maxime pe care companiile și le pot aplica reciproc pentru utilizarea rețelelor în roaming. Aceste costuri afectează indirect facturile finale ale consumatorilor.

Roaming-ul fără suprataxe, așa-numitul „roaming la prețuri naționale”, este pentru cei care trăiesc în Europa și care călătoresc în alte țări ale UE pentru muncă sau în scopuri recreative. De asemenea, acesta va fi introdus în Islanda, Liechtenstein și Norvegia la scurt timp după data de 15 iunie.

Roaming-ul la prețuri naționale este menit să faciliteze comunicarea în timpul călătoriilor. Acesta nu este destinat să permită roaming-ul permanent,

în care un client ar contracta un abonament în țara cu tariful cel mai ieftin pentru a îl folosi, apoi, pentru serviciile de roaming în țara sa de origine.

Din 15 iunie 2017 prețul maxim la apelurile telefonice va scădea de la 5 eurocenți/minut până la 3,2 eurocenți eurocenți/minut în timp ce la mesajele SMS tarifele vor scădea de la 2 eurocenți până la 1 eurocent per SMS. De asemenea, acordul prevede o reducere progresivă, pe parcursul a cinci ani, a tarifelor pentru serviciile de date de la 50 de euro per Gigabyte în prezent până la 7,7 euro per Gigabyte, începând cu 15 iunie 2017, la 6 euro per Gigabyte, la 1 ianuarie 2018, 4,5 euro în 2019, 3,5 euro în 2020, 3 euro în 2021 și 2,5 euro în 2022.

Norme speciale se aplică planurilor tarifare cu trafic nelimitat și cartelelor preplătite.

Reforma UE a prețurilor a fost o condiție prealabilă de ordin practic și juridic pentru a elimina tarifele de roaming, astfel cum este prevăzut în regulamentul privind serviciile de roaming din 2015. Erau necesare plafoane noi pentru tarifele cu ridicata pentru serviciile de roaming pentru a se asigura faptul că operatorii vor fi în măsură să le ofere aceste servicii clienților fără suprataxă și fără majorarea prețurilor la nivel național.

WWW.AGRAVISTA.MD

TE INFORMEAZĂ LA TIMP,
OFERINDU-ȚI CELE MAI BUNE
ARGUMENTE ÎN ORICE NEGOCIERE!

MULȚI PRODUCĂTORI S-AU CONVINS
**CĂ ESTE MULT MAI GREU
SĂ VINZI PRODUSUL
LA UN PREȚ CONVENABIL,
DECÂT SĂ PRODUCI**

www.agravista.md

AGRAVISTA Primul portal agricol din Moldova

Prima Bursă Agricolă on-line din Moldova

NOUȚĂȚI COMPANII INFOCENTRU PREȚURI CERERI & OFERTE DESPRE NOI

CERERI & OFERTE

PLASEAZĂ ANUNT

OFERTE RECENTE

Comercializează 350 kg fasole

Agregat pentru irigare prin picurare BAER

Griu 23% gluten, 90% IDC

CERERI RECENTE

URGENT! Griu+porumb+floarea soarelui cumpar

Procuram cires in cantitati nelimitate

Procuram visina in stare proaspata

INFOCENTRU

21/02/2017

EVOLUȚIA EXPORTULUI REPUBLICII MOLDOVA ÎN ANUL 2016

Exporturile de mărfuri au înregistrat o creștere anul trecut de 4,0% față de volumul realizat în anul 2015, suma totală fiind de 2 045,3 mil. dolari SUA, conform datelor BNS.

17/02/2017

PROCEDURILE DE EXPORT A PRODUCȚIEI AGROALIMENTARE DIN REPUBLICA MOLDOVA PE PIEȚELE UNIUNII EUROPENE

În vederea sprijinirii procesului de executare a programului de sensibilizare a competitivității în contextul DCFTA, Proiectul UE "Asistență tehnică pentru implementarea DCFTA" oferă suport informațional comprehensiv antreprenorilor din Moldova, care reprezintă diverse sectoare cu potențial înalt de export.

17/02/2017

OFERTE MARI DE CEAPĂ PE PIAȚĂ

În ultimul timp, pe piața din Ungheni au fost înregistrate volume mari de ceapă. Toată cantitatea expusă este de origine autohtonă și vând preponderent producători din raioanele Ungheni, Făleşti, Nisporeni și din nordul republicii.

BAZA DE DATE PRODUSE / COMPANII

Denumire:

Categoria:

Țara:

DINAMICA PREȚURILOR

OBereg Agrar

REPRESENTANT OFICIAL ÎN MOLDOVA

PRODUSE DE UZ FITOSANITAR ȘI FERTILIZANȚI FOLIARI

Vrei să fii informat DESPRE

Acordul de Liber Schimb dintre UE și Moldova (DCFTA)?

Federația Agricultorilor AGROinform prezintă prețurile săptămânale angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova

Informația despre prețurile săptămânale o puteți accesa pe www.agravista.md 4/27/2017

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu
LEGUME															
Cartofi	3.00	7.00	4.50	2.50	6.00	3.00	3.00	6.00	3.00	2.50	6.50	5.50	5.00	6.00	6.00
Cartofi timpurii	-	-	-	26.00	28.00	26.00	-	-	-	30.00	30.00	30.00	-	-	-
Castraveți	-	-	-	35.00	38.00	35.00	25.00	26.00	25.00	35.00	45.00	42.00	25.00	28.00	25.00
Ceapă galbenă	2.50	3.00	3.00	2.00	5.00	2.50	2.00	4.00	2.00	2.00	4.00	4.00	4.00	5.00	5.00
Ceapă roșie	-	-	-	-	-	-	8.00	10.00	8.00	-	-	-	-	-	-
Ceapă verde (cozi)	-	-	-	-	-	-	10.00	15.00	10.00	-	-	-	-	-	-
Ciuperci Păstrăv/Veșenca	-	-	-	-	-	-	25.00	26.00	25.00	35.00	35.00	35.00	-	-	-
Ciuperci Champignon	-	-	-	28.00	28.00	28.00	25.00	26.00	25.00	38.00	40.00	40.00	30.00	32.00	30.00
Dovlecei	-	-	-	-	-	-	15.00	16.00	15.00	-	-	-	-	-	-
Morcov	4.00	5.00	5.00	5.00	7.00	6.00	4.00	6.00	4.00	8.00	9.00	9.00	4.00	5.00	5.00
Morcov timpuriu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.00	10.00	10.00	-	-	-
Ridiche neagră	-	-	-	2.50	3.00	2.50	1.00	2.00	1.00	-	-	-	-	-	-
Ridiche de lună	15.00	18.00	17.00	9.00	13.00	9.00	9.00	10.00	9.00	15.00	20.00	18.00	12.00	15.00	12.00
Roșii de seră	-	-	-	25.00	32.00	27.00	30.00	35.00	30.00	35.00	45.00	40.00	25.00	28.00	28.00
Sfeclă de masă	-	-	-	3.00	4.00	3.00	2.00	3.00	2.00	5.00	6.00	6.00	4.00	5.00	5.00
Usturoi	-	-	-	-	-	-	50.00	60.00	50.00	35.00	70.00	60.00	-	-	-
Varză	8.00	9.00	8.50	5.00	8.00	6.00	5.00	6.00	5.00	9.00	10.00	9.00	7.00	7.00	7.00
Varză timpurie	17.00	18.00	17.00	13.00	15.00	14.00	12.00	14.00	12.00	15.00	20.00	18.00	12.00	12.00	12.00
Varză broccoli	-	-	-	-	-	-	43.00	47.00	43.00	-	-	-	-	-	-
Varză conopidă	-	-	-	-	-	-	24.00	27.00	24.00	30.00	35.00	30.00	-	-	-
Varză de pechin	-	-	-	19.00	19.00	19.00	12.00	23.00	12.00	30.00	35.00	35.00	15.00	15.00	15.00
Varză roșie	-	-	-	-	-	-	6.00	6.00	6.00	-	-	-	-	-	-
Vinete	-	-	-	-	-	-	25.00	30.00	25.00	-	-	-	-	-	-
FRUCTE															
Banane	-	-	-	-	-	-	28.00	30.00	28.00	-	-	-	28.00	28.00	28.00
Căpșune	-	-	-	-	-	-	75.00	80.00	75.00	-	-	-	-	-	-
Grepfrut	-	-	-	-	-	-	18.00	21.00	18.00	-	-	-	-	-	-
Lămâi	-	-	-	27.00	28.00	27.00	28.00	29.00	28.00	-	-	-	28.00	28.00	28.00
Mandarine	-	-	-	22.00	24.00	24.00	23.00	25.00	23.00	-	-	-	22.00	22.00	22.00
Mere	3.00	5.00	5.00	3.50	5.00	4.00	2.00	8.00	2.00	3.00	4.00	4.00	5.00	5.00	5.00
Mere Golden	-	-	-	9.00	12.00	11.00	4.00	10.00	4.00	7.00	10.00	8.00	6.00	7.00	6.00
Mere Idared	4.00	5.00	5.00	4.00	5.00	4.00	4.00	10.00	4.00	5.00	6.00	6.00	5.00	6.00	5.00
Mere Richard	-	-	-	11.00	14.00	12.00	6.00	15.00	6.00	10.00	12.00	10.00	-	-	-
Miez de nucă	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70.00	150.00	140.00	-	-	-
Pere	-	-	-	-	-	-	32.00	38.00	32.00	-	-	-	-	-	-
Portocale	-	-	-	22.00	24.00	22.00	21.00	26.00	21.00	-	-	-	22.00	22.00	22.00
Prune uscate	-	-	-	-	-	-	25.00	35.00	25.00	25.00	35.00	30.00	30.00	30.00	30.00
Struguri albi de masă	-	-	-	14.00	22.00	18.00	10.00	12.00	10.00	-	-	-	15.00	15.00	15.00
Struguri de masă Moldova	-	-	-	16.00	24.00	20.00	25.00	30.00	25.00	-	-	-	-	-	-
Struguri roșii de masă	-	-	-	16.00	24.00	20.00	25.00	30.00	25.00	-	-	-	-	-	-

OFERTE COMERCIALE

OFERTE

Produs / Serviciu	Preț	Cantitate	Contacte
Porumb pentru furaj		500 t	s. Moldovanca, raionul Fălești; Mobil: +37369694895; Email: profitagro@mail.ru
Porumb pentru furaj		500 t	MD-5917, s. Chetriș, raionul Fălești; Telefon: ; Mobil: 0 69233509; 069553653; Email: jornyayion@mail.md
Vând echipamente mini brutărie		1 unitate	s. Bălănești r. Nisporeni; Telefon: 026453598;
Fructe uscate		15 t	Nisporeni; Telefon: 026423050; Mobil: 067123050; Email: prudol@mail.com
Răsad de tomate		10 000 unități	Bălăurești; Telefon: 069926550;
Baloate de lucerna		500 unități	s. Zberoaia r. Nisporeni; Telefon: 060636121
Porumb		10 t	Nisporeni; Telefon: 026424381; Mobil: 068543210
Fructe uscate		20 t	Nisporeni; Mobil: 069410469, 069518246;
Grâu		5 t	Telefon: 068986364
Fructe uscate		25 t	Nisporeni; Telefon: +373(264) 24256; Mobil: +373 68440029; Email: secierubs@mail.md
Porumb		15 t	s. Șișcani r-n Nisporeni; Telefon: 069651130; Mobil: 069651130;
Răsad de ardei dulci		7 000 unități	Bălăurești; Telefon: 069926550;
Sorg		40 t	Fălești; Telefon: +373 69194851; Mobil: +373 69194851; Email: amontibs@mail.md
Ridiche de luna	20 000 MDL	4 t	Mobil: +37369357289; Email: strungarubs@mail.md
Grâu de calitate	3 500 MDL	250 t	Telefon: +373 (236) 613223; Email: olgutza.g@gmail.com
Comercializez porcei, masă vie		5 unități	s. Baimaclia; Telefon: 027343209; Email: turcan@mail.ru
Comercializez miei.		10 unități	s. Căietu; Telefon: 029892420; Mobil: 067303546; Email: leu23@mail.ru
Comercializez grâu		10 t	s. Baimaclia; Telefon: 027343292; Email: sacali@mail.md
Comercializez miei		15 unități	s. Coștangalia; Telefon: 027354658; Mobil: 067342765; Email: vitalie.1977@mail.ru
Miere de albi		80 kg	s. Țărăncuța, r. Cantemir; Telefon: Mobil: 069279415; Email: curcenco@mail.md
Cereale		10 t	s. Șamalia; Telefon: ; Mobil: 060239939; Email: stiharu@mail.md
Cereale		3 t	s. Lărguța; Telefon: 027376435; Mobil: 079084603; Email: mzlarguta@mail.ru
Cereale		2 t	s. Cîrpești, r. Cantemir; Telefon: 027378281; Email: s.panea@mail.md
Brânză de oi		50 kg	s. Coștangalia; Telefon: 027355246; Email: lanciu@mail.ru
Cereale		4 t	s. Baimaclia; Telefon: 027343818; Email: andrii1280@mail.ru
Comercializez porumb boabe		5 t	Cantemir; Telefon: 027374686; Email: marins@mail.ru
Cereale		3 t	s. Chioselia; Telefon: 027354670; Email: savenco25.10@mail.ru
Comercializez porumb boabe		2 t	s. Baimaclia; Telefon: 0273339; Email: vasilenegru1975@mail.ru
Comercializez răsad de legume		16 000 unități	s. Sadic; Telefon: 078014742; Mobil: ; Email: marinilii@mail.md
Cereale		3 t	s. Tărtăcuța; Telefon: 027354661; Mobil: 069279415; Email: curcenco.elena53@mail.ru
Comercializez miere de albi		150 kg	s. Lingura; Telefon: ; Mobil: 079752744; Email: grecu@mail.ru
Comercializez cereale		10 t	s. Cociulia; Telefon: ; Mobil: 069176233; Email: dumitras.croitoru@mail.ru
Comercializez cereale		10 t	s. Ciobalaccia; Mobil: 079200754; Email: ciobalaccia@mail.ru
Miere de albi		50 kg	s. Cârpești; Mobil: 078217177; Email: nic.bois@mail.ru
Comercializez cereale		15 t	s. Ciobalaccia; Mobil: 079200754; Email: ciobalaccia@mail.ru
Comercializez porcei		10 unități	s. Căietu; Telefon: ; Mobil: 067303546; Email: andoni1280@mail.ru
Comercializez cereale		20 t	s. Chioselia ,r. Cantemir; Mobil: 069114113; Email: teravitis@mail.md

Comercializez porumb boabe		5 t	s. Cârpești; Telefon: 027378231; Mobil: ; Email: boisteanuionion@mail.md
Comercializez grâu		2 t	s. Lărguța; Telefon: 027376591; Mobil: ; Email: babavasile@mail.ru
Comercializez grâu		4 t	s. Țărăncuța; Mobil: 069279415; Email: savenco.g22@mail.ru
Comercializez miere de albi		80 kg	s. Țărăncuța; Telefon: 027354677; Mobil: 079318732; Email: vasile.savenco@mail.ru
Comercializez cereale		5 t	s. Cârpești; Telefon: 027378248; Mobil: ; Email: dogaru@mail.ru
Comercializez miei		10 unități	s. Țărăncuța; Telefon: 027354661; Mobil: 069279415; Email: curcenco.elena53@mail.ru
Comercializez miere de albi		200 kg	Cantemir; Mobil: 078783905; Email: tati21@mail.ru
Comercializez cereale		25 t	Cantemir; Mobil: 076740157; Email: talpaiurie@gmail.md
Comercializez miei		10 unități	s. Coștangalia; Telefon: 027355254; Email: v.lanciu@mail.ru
Comercializez grâu.		4 t	s. Chioselia; Telefon: 027354351; Email: tatu.mahail@mail.md
Comercializez grâu		3 t	s. Cioselia; Telefon: 027354345; Email: l.cioclea@mail.ru
Comercializez semințe de floarea soarelui		15 t	S. Chioselia, r. Cantemir; Mobil: 069114113; Email: teravitis@mail.md
Comercializez grâu		25 t	s. Vișniova; Telefon: 027342343; Mobil: 079599735; Email: tsmicub@mail.ru

CERERI

Produs / Serviciu	Preț	Cantitate	Contacte
-------------------	------	-----------	----------

Nu sunt

Mai multe informații găsiți pe **www.agravista.md**

Responsabilitatea pentru veridicitatea ofertelor plasate aparține **www.agravista.md**

UN PARTENER DE ÎNCREDERE

Dimitrov Serghei
Servicii Agricole
Sat. Congazcic R. Comrat

Special pentru Agricultori

Decizia în 24 ore

350 000 Lei FĂRĂ GAJ.

Comision de închidere anticipată.

Limita de credit, o rezervă de bani, de care puteți beneficia în decurs de 1 an.

022 801 701

www.microinvest.md

Sanctum AG

Idei de succes în agricultură!

www.sanctum.md

AgroMediaInform

ZIARUL DESPRE ȘI PENTRU AGRICULTORUL MODERN

PENTRU ANUNȚURI, ARTICOLE SAU CAMPANII PUBLICITARE ÎN PAGINILE ZIARULUI,
NE PUTEȚI CONTACTA LA TEL: (022) 23 56 98; 06 888 22 11

SAU LA ADRESELE DE E-MAIL: svdovii@agroinform.md; agroinform@agroinform.md

Ozonteh IMPEX S.R.L. din orașul Strășeni vă propune tractoare compacte la prețuri mici

■ Tractoare compacte japoneze de la 12 la 70 cai putere atât de mâna a doua, cât și noi

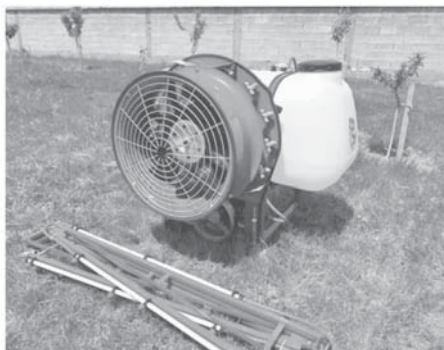

TOATE PIESELE DE SCHIMB
LA TRACTOARELE IMPORTATE

PREȚURI ACCESIBILE -
suntem importatori direcți din Japonia

■ Asistență tehnică
■ O gama larga de utilaj nou pentru aceste tractoare precum:

- Pluguri
- Stropitoare combinată (dotată atât cu ventilator pentru stropit în vie, cât și cu brațe pentru stropitul culturilor de câmp)

- Grapă cu discuri
- Cultivatoare
- Cositoare cu rotor
- Cositoare plată
- Burghiu de săpat gropi
- Remorcă simplă sau bascula-bilă
- Tocător de crengi

AVANTAJE:

CALITATE SUPERIOARĂ

CONSUM REDUS

TRACȚIUNE 4x4

LONGEVITATE

STARE TEHNICĂ EXCELENȚĂ

PUTERNICĂ ȘI COMPACTĂ

PREȚ MIC

Pentru comoditate tractoarele și agregatele au fost expuse pe o suprafață special amenajată ce se află în or. Strășeni la adresa: șoseaua Chișinăului 1. Terenul este amplasat exact lângă Gara Auto, pe traseul național Chișinău – Ungheni.

PENTRU INFORMAȚII SUPLIMENTARE
NU EZITAȚI SĂ NE CONTACTAȚI:

Ozonteh IMPEX S.R.L.

Mob.: 0698 98 123 - Nicolae
mob.: 0685 98 250 - Nicolae
mob.: 0698 98 987 - Ion

E-mail: ozonteh@gmail.com
www.TehnicaAgricola.md

OR. STRĂȘENI
www.tractoare.md